

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, FEBRUARY – VASARIO 25 2014 • Vol. CV Nr. 2č Kaina 1 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 02-24 –2014

ŠIAME NUMERYJE:

Mokytojų konferencija
Los Angeles – 5 psl.

Iš praeities prikeltos
fotografijos – 10 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

V. Janukovyčiui – orderis areštui ir byla dėl masinio žudymo

Ukrainos sostinėje Kijeve gėlėmis pagerbiami per protestus žuvę piliečiai.

EPA-ELTA nuotr.

Laikinasis Ukrainos vidaus reikalų ministras Arsenas Avakovas pirmadienį pranešė, kad buvo išduotas orderis suimti nuverstą prezidentą Viktorą Janukovyčių, kuris įtariamas prisidėjęs organizuojant masines civilių žudynes Kijeve. Savo žinutėje socialiniame tinkle „Facebook“ jis taip pat rašė, kad paskelbta V. Janukovyčiaus, kuris neva buvo pastebėtas Kryme, paieška.

Saugumo stebėjimo kameros įamžino vaizdą, kaip V. Janukovyčius iš savo rezidencijos pabėga sraigtasparniais.

Kerčės mieste Ukrainoje plėvesavo Rusijos vėliava

Nors Rusijos ir Vokietijos prezidentai Vladimiras Putinas ir Angela Merkel išplatino bendrą pareiškimą, kuriame teigė, kad „Ukrainos teritorija turi būti nedaloma“, rusų citadele Kryme tituluojamoje Kerčėje iškelta Rusijos federacijos vėliava. – 6 psl.

Iki susitikimo Pietų Korėjoje!

Sočis (ELTA) – Sekmadienį Sočio Fišto stadione surengtos XXII žiemos olimpinių žaidynių uždarymo iškilmės, kurių metu Tarptautinio olimpinio komiteto prezidentas Thomas Bach ir Sočio meras Anatolijus Pachomovas perdavė olimpinę vėliavą 2018 metų žiemos olimpinių žaidynių sostinės Pjongčango (Pietų Korėja) merui Lee Seok-rae. – 12 psl.

Iš k.: Anatolijus Pachomovas, Thomas Bach ir Pjongčango meras Lee Seok-rae.

Uždarymo akimirka

ELTA-EPA nuotraukos

Mokytas žmogus savo turtus visada su savimi nešiojasi. – Phaedrus

Svajonių ir dvejonių Ukraina: grėsmės ateities scenarijams

EGIDIJUS VAREIKIS

Mano svajonių scenarijus Ukrainai būtų labai šviesus: šalis šiemet susiorganizuoja taikius ir demokratiškus Prezidento ir Parlamento rinkimus, iki metų pabaigos pasirašo asociacijos sutartį su Europos Sąjunga.

Toliau – žingsnis po žingsnio pagal su ES sudertą planą „atjungia“ savo ekonomiką nuo Rusijos ir „prijungia“ prie Vakarų Europos.

NATO parengia naują partnerystės programą, kuri trumpiau kaip per dešimtmetį tampa visiška naryste. Ilgesnėje laiko perspektyvoje Europos mentalitete įsitvirtina stiprios ir taikios Ukrainos sąvoka.

Ukraina – viena iš didžiausių Europos valstybių, kiek mažesnė už Prancūziją, didesnė už Ispaniją ir Lenkiją.

Stipri centrinė valdžia netrukdo regionų savitumui, šalyje klesti religinių konfesijų harmonija, gerbiama tiek Vakarų, tiek Rytų krikščionybė. Ukrainos paveikta greitėja ir Baltarusijos demokratizacija. Kartu su demokratine Turkija ir kitomis Juodosios jūros pakrantės šalimis formuojasi Juodosios jūros bendrija, panaši į tą, kuri šiandien juosia Baltijos jūrą.

Bendrija savotiškai priartina prie Europos ir Pietų Kaukazą, tampa taikos zona bei *forpostu* prieš galimus radikalaus islamo pavojus. Rusijos įtaka Juodosios jūros regione silpnėja. Turėdama šalia stiprią Ukrainą ji nebetenka regione jėgos monopolio, turi skaitytis su kitų šalių interesais ir tuo pat metu neišvengiamai demokratizuoja.

Gruzija atkuria teritorinį vientisumą, galiausiai Ukraina ir Baltarusija su ekonomiškai pažangia Lietuva ir kitomis regiono šalimis suformuoja tvirtą vakarietišką sąjungą.

Gražu, ar ne? Visa tai turėtų nutikti, kad Ukraina pagaliau taptų laiminga valstybė. Jei taip gali nutikti, tai taip ir darykime, jei negali, tai kas trukdo? Gal mes patys nesiryštame turėti stiprią ir laimingą Ukrainą? O jei šis labai mielas širdžiai scenarijus nerealus, tai koks – realus?

Ukrainai atsiveria naujos ir didelės galimybės. Tačiau pozityviam Ukrainos raidos scenarijui kelia užkirsti gali keletas grėsmių. Tik joms užkirtus kelia turėsime netolimoje kaimynystėje ištis laimingą šalį.

Pirmoji grėsmė – „drungnas“ susitarimas vietoje neginčijamos pergalės. Jau šiandien Kijeve tvyro nuotaikos, kad kažkaip ne taip čia vyksta. Kova baigėsi ne tuo, dėl ko buvo pradėta. Protestai prasidėjo dėl Europos tegu ir su Janukovyčiumi, bet baigėsi ne Europa, o prezidento nušalinimu. O ir vietoj lauktos pergalės „į vienus vartus“ susitarimas, kažkoks kompromisas, pagal kurį nieko gal taip ir nenubaus, žudikai važiuos į savo buveines ir prasidės rinkimų kampanijos. Ir vėl kažkokie pereinamieji laikotarpiai, tendencija virsti nauju oligarchijos valdymu. Tai jau *deja vu*, drakonas žuvo, tegyvuoja drakonas. Evoliucija patogesnė nei revoliucija. Revoliucionieriai tampa minia, kurią reikia suvaldyti ir nuraminti, kuriai reikia kažką paaiškinti ir kažką prizadėti, naujas rytas auš su tais pačiais kasdienybės vaizdeliais.

Galiausiai, kas tas naujasis Mesijas, paskui kurį Ukraina eitų nedvejodama. Ar atsirado kokių biškai nauja politikos idėja, partija ar asmenybė? Jei tokia neatsiras, kelias į svajonių scenarijų bus tikrai nelengvas.

Antroji grėsmė – revoliucija ir vėl suvalgys savo vaikus. Kovotojų išdėstymo mūšio lauke schema visai ne tokia, kaip geros praktikos administracija,

Janukovyčiaus viloje – ne tik prabanga, bet ir daugybė inkriminuojančių dokumentų.

EPA-ELTA nuotr.

tad ir subordinacija bei kolegialumas visai ne toks. Revoliucionieriai taps administratoriais, marga kovotojų puokštė turės išsidėstyti į biurokratinės lentynėles, o ten ne visi sutilps į norimas vietas. Tada prasidės ir išbandymas valdžia, mokėjimas sakyti „ne“, tartis, nusileisti ne dėl principų, bet dėl finansavimo.

Trečioji grėsmė – ukrainietiškas mentalitetas. Ukraina nėra tipiškai pietūs ar tipiškai šiaurė, nėra ir tipiškai vakarai. Daugelis pripažins, kad kur kas geriau būti Maidano didvyriu, nei koalicinės ir kompromisinės sutarties subjektu. Laimėjus kovą, čia labai sunku laimėti taiką. Ukraina kartkartėmis mėgsta revoliucijas, bet ne kasdienio gyvenimo politiką. Prisiversti, kaip kokiems skandinavam, kurti šalies gerovę lėtai ir kantriai nebus taip lengva. Ukraina yra veikiau arabų pavasaris, nei dainuojanti revoliucija.

Ketvirtoji grėsmė – nusivylimas Europa, kuri pasirodė ne kovojančios Ukrainos šalininkė, o veikiau neutrali ir net baili tarpininkė. ES sakė, kad bet koks susitarimas su Janukovyčiumi – gėris, kovotojams atrodė, kad susitarimas – gėda. Jei jau žmogaus auka nėra tikra vertybė, tai vertybinis tos Europos supratimas labai abejotinas. Rusija pralaimėjo Maidano barikadose, ES pralaimėjo derybose. ES prestižo kritimas gali jai labai skaudžiai kainuoti. Ukraina neša į Europą mylinčią širdį, o Briuseliui reikia kardiogramos. Apibendrinant, galima teigti, kad tol, kol Ukrainai nebus suteikta realios narystės ES perspektyva, pasitikėjimas Europos Sąjunga ir visa euroatlantinė bendrija tikrai neaugs. Amerika, tiesa, kitaip nei Europos Sąjungos vadovai, išdrįso tiesiai šviesiai pasakyti, kas yra didžiausias Ukrainos problemų kaltininkas, „minkštasis“ Obama pasirodė drąsesnis už europiečius, kurioje drąsių balsų būta (lietuviai, aišku, prie tų drąsųjų), tačiau vieningo Europos choro *forte* taip ir neišgirdome.

Rytų Europos geopolitiniam virsmui reikia tvirtos Vakarų pozicijos, reikia kažkokio naujo Reagano, kuris privers ir kitus matyti tai, kas politikoje vyksta iš tikrųjų, o ne ką matyti linksmiau.

Penktoji grėsmė – Rusija. Jei Putinas nesidrovėjo Čėčėnijos karo, nesidrovėjo remti Miloševičių ar Sirijos režimą, tai nesidrovės remti ir Janukovyčiaus stovyklą, o jei reikės, tai ir priglauti nušalintąjį prezidentą. Jei olimpiada galėjo vykti ant čerkesų kaulų, tai ir nauji badmečiai kaimynų šalyje nieko nejaudins. Rusija – nelabai mandagus partneris ir imasi kumščių, kai argumentai neveikia.

Gorbačioviui ir Jelcinui dar buvo svarbu, ką apie juos galvoja didžiosios ir nelabai didelės valstybės, o Putinui svarbu, kad jis šauniai atrodė „saviškių“ akyse.

Šeštoji grėsmė – Ukrainos dydis ir visuomenės įpročiai ar kitaip vadinama politinė kultūra. Nereikės daug laiko patirti, kad Ukraina – tai ne vien Maidanas. Ukraina – tai ir nemaža prorusiška visuomenės dalis, tai ir labai pavargusi bendrija, kuriai reikia ne tik šviesios ateities, kiek bent jau šviesesnės dabarties perspektyvos. Ją gali atnešti ne revoliucija, o pakitimai čia ir dabar, kuriuos, gali sukurti tik gerai veikianti administracija ir veikiančios politinės partijos. Daugelis Ukrainos partijų – senų ir naujų – nuo pat pradžių buvo įkurtos įvairių verslo grupių ir pajungtos asmeninių arba grupinių interesų įgyvendinimui.

Po SSSR žlugimo Ukrainoje verslo sluoksnis nusisiformavo kaip politiškai neutrali struktūra, verslas susietas su politinių sprendimų priėmimo procesu. Jei šaliai reikia biudžeto, tai tą biudžetą sunės ne kas kitas, kaip ta pati oligarchinė ekonomika, kuri funkcionuoja ne bendrojo gėrio konceptui, o asmeninei ar grupei naudai.

Septintoji grėsmė – „istorijos prakeikimas“. Kodėl viena iš didžiausių Europos tautų taip sunkiai sukuria ir išlaiko valstybingumą? Kodėl ne vienas Europoje, vardinantis didžiausias Europos valstybes, Ukrainą tiesiog pamiršta. Ukrainiečių politinėje sąmonėje, deja, labai giliai įsišaknijusi Rusijos baimė, įsišaknijęs stereotipas, kad XVII amžiuje Chmelnickis galutinai ir negrįžtamai atidavė Ukrainą Rusijos savivalei, kuri Jekaterinos II vardu galutinai sunaikino laisvąją Zaporožės savivaldą. Liko tik provincialūs mažarusiai ir Lenkijos ar Habsburgų provincija šalies vakaruose.

Europiečių politinei sąmonei būdingas stereotipas piešiantis Ukrainą kaip amžinai silpną, rusifikuotą, fragmentuotą, vos ne balkanizuotą bendriją. Rusija ir vėl primeta Ukrainai tuščią, veikiau – ideologinį nei istorinį ginčą dėl Kijevo Rusios paveldo. Mintis, kad ir vėl „nieko neišeis“, kerta sparnus ne tik ukrainiečiams, bet ir jų sąjungininkams.

Gerasis scenarijus Ukrainai galimas, gali būti, kad atsiras dar ir naujų grėsmių, ir naujų galimybių. O bet koks kitas taip pat nenubrauktas. Šiaip ar taip Rytų Europos likimas šiandien nemaža dalimi yra ukrainiečių rankose.

Delfi.lt

DRAUGAS
(USPS–161000)
THE LITHUANIAN WORLD–WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629–5532.
Tel.: 773–585–9500. Fax.: 773–585–8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629–5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00
JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA
JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr. redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų
kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudo-
dotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pa-
silikti kopiją.

El. paštas:
redakcija@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Viliuosi, kad referendumas dėl žemės pardavimo bus nesėkmingas, kad gyventojų dauguma supras, kad jis Lietuvai nenaudingas, gal net pragaištingas. Bet jei referendumo rėmėjams pasisektų įtikinti gyventojus palaikyti jų idėją, jie galės būti dėkingi tam arogantiškam, su panieka į paprastus žmonės žiūrinčiam politiniam elitui, kuris nenori susitaikyti su mintimi, jog demokratijoje eilinio žmogaus balsas turi būti ne tik girdimas, bet ir gerbiamas.

Neabejoju, kad neapgalvoti referendumo oponentų veiksmai ir kovingi pasisakymai tik skatina referendumo rėmėjus dar tvirčiau laikytis savo pozicijos, o abejojančius pereiti į žemės pardavimo užsieniečiams priešų stovyklą.

Ketvirtadienį premjeras Algirdas Butkevičius pareiškė, kad Seimas turėtų kreiptis į Konstitucinį Teismą (KT), prašydamas išaiškinimo, ar referendumas nepažeistų valstybės Konstitucijos. Pasak premjero, reikia „gerbti kaip demokratinę šalį žmonių išsakytą valią, bet mes, kaip politikai, ... turime kreiptis į Konstitucinį Teismą, kad mums duotų išaiškinimą, ar tokie sprendimai, jei jie bus priimti, neprieštarauja Konstitucijai.“ Į žurnalisto klausimą, ar referendumas įvyks, A. Butkevičius tiesiai neatsakė, tenkindamas nurodyti, kad „Seimas pradės svarstyti Vyriausiosios rinkimų komisijos pasiūlymą“, taigi neatmeta galimybės, kad Seimas nepritaris komisijos siūlymui, tad ir nebus referendumo.

Reikia pabrėžti, kad politikai stengiasi įvelti KT ir viliasi, jog KT padės sužlugdyti referendumą. Tai gėdingas atsakomybės vengimas, atsisakymas vykdyti politikų, Seimo ir Vyriausybės pareigą valdyti šalį ir spręsti jos likimą.

A. Butkevičius nėra vienintelis, kuris šitaip galvoja. Praeitą pirmadienį, po to, kai Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) po nesuprantamo blaškymosi ir nuomonės pakeitimo paskelbė, kad iniciatoriai pateikė daugiau kaip 300 tūkst. Lietuvos piliečių parašų, Lietuvos liberalų sąjūdis pranešė ketinąs kreiptis į Lietuvos vyriausiąją administracinę teisimą (LVAT). Teismo bus prašoma išaiškinti, ar referendumu siūlomos nuostatos nepažeidžia jau esamų Konstitucijos nuostatų, kuriomis įtvirtinti

Referendumo talkininkai – politinis elit

KĘSTUTIS GIRNIUS

Lietuvos prisijungimo prie Europos Sąjungos (ES) pagrindai, ir ar siūloma referendumo formuluotė nepažeidžia Konstitucijos nuostatos, užtikrinančios nuosavybės neliečiamumą.

Kreipimaisi į KT ir LVAT yra tik naujausi pavyzdžiai elito pastangų įvairiomis institucinėmis ir administracinėmis priemonėmis užkirsti kelią referendumo rengimui. Visokiais būdais stengiamasi atimti Konstitucijoje garantuotą teisę referendumu spręsti svarbiausius Lietuvos politikos klausimus. Sausio pabaigoje VRK narių grupė, reaguodama į KT nutarimą, siūlė stabdyti referendumą. VRK balsams lygiai pasiskirsčius, pirmininko balsas nulėmė, kad referendumas įvyks, taigi pritarta, bet tik per plauką.

Nerimą kelia mėginimas įvelti KT, iš jo išgauti sprendimą, kad referendumas prieštarauja Konstitucijai. Toks sprendimas turėtų nepaprastai neigiamas pasekmes demokratijos vystymuisi ir pilietinės visuomenės kūrimui.

Referendumo rengimo kartelė yra labai aukšta. Tam, kad būtų surengtas referendumas, jo iniciatoriai per tris mėnesius turi surinkti ne mažiau kaip 300 tūkst. rinkimų teisę turinčių piliečių parašų. Dabar Lietuvoje gyvena mažiau negu 3 milijonai žmonių, daugiau negu pusę milijono sudaro vaikai iki 18 metų, daug vyresnio amžiaus žmonių gyvena izoliuoti arba jau yra suvaikėję. Tai reiškia, kad kas septintas ar aštuntas Lietuvos pilietis ne tik pasyviai palaiko referendumo rengimą, bet savo parašu išreiškė norą, kad referendumas įvyktų.

Manau, kad ne vienas Lietuvos gyventojas balsuos už referendumą ne dėl to, kad pritaria jo turiniui, bet dėl to, kad piktinasi oponentų veiksmais ir nepagarba bendrapiliečiams.

Referendumas yra beveik vienintelis būdas, kuriu dabartine valdžios politika nepatenkinti žmo-

nės gali siekti, kad jų valios būtų paisoma, kad būtų gerbiama jų konstitucinė teisė keisti Konstituciją. Jeigu KT iš anksto nutartų, kad siūloma pataisa yra nekonstitucinė, ir todėl – netinkamas objektas referendumui, tuomet teisė keisti Konstituciją būtų smarkiai ribojama ir KT sau prisi-skirtų teisę nustatyti, kokiais klausimais galime rengti konstitucijos pataisas siūlančius referendumus. Taigi, teisę iš anksto lemti, kokiais klausimais piliečiai gali stengtis išreikšti savo valią, ir kokie klausimai visiškai nepriklauso piliečių kompetencijai.

Man sunku suprasti, kaip teisiškai būtų galima pateisinti šitokią nuostatą, ypač kai Konstitucijos 3 straipsnyje teigiama, kad „niekas negali varžyti ar riboti Tautos suvereniteto, savintis visai Tautai priklausančių suverenių galių.“ KT pasisavinus teisę nutarti kokiais klausimais galima balsuoti referendumuose, cinikas galėtų klausti, kam iš viso reikia rinkimų ir Seimo – tegul KT paskelbia visiems galiojančius nutarimus, tuo sutaupant valstybei pinigų.

Reikia pabrėžti, kad politikai stengiasi įvelti KT ir viliasi, jog KT padės sužlugdyti referendumą. Tai gėdingas atsakomybės vengimas, atsisakymas vykdyti politikų, Seimo ir Vyriausybės pareigą valdyti šalį ir spręsti jos likimą. Jei KT elgtųsi protin-gai (kuo labai abejoju), jis atsisakytų vertinti dar neįvykusio referendumo, leistų žmonėms balsuoti. Referendumui įvykus, KT gali pasisakyti dėl jo derinimosi su konstituciniais principais, gal net ir at-mesti. Bet tik po rimtų svarstymų, leidus visoms pu-sėms išdėstyti savo pozicijas ir tt.

Pranešus apie savo partijos ketinimą kreiptis į VLAT, vienas Liberalų vadovų Gintaras Steponavičius išdidžiai pasakė, kad „mes toliau ginsime kiekvieno iš mūsų teisę į savo privačią nuosavybę ir laisvą pasirinkimą, kaip su ta nuosavybe elgtis.“ Pagirtinas siekis, bet šios teisės gynimo vardan siekiama apriboti svarbias piliečių politines teises ir laisves. Manytum, kad liberalams teisė rengti refe-rendumus, juose balsuoti, aktyviai dalyvauti poli-tiniame gyvenime turėtų rūpėti ne mažiau už teisę į nuosavybę. Antra vertus, seniai galvoju, kad leng-viau rasti adatą šieno kupetoje negu liberalą Lietu-voje.

R. Sikorskis: sutartis su ES gali būti pasirašyta suformavus stabilią Ukrainos vyriausybę

Lenkijos užsienio reikalų minist-ras Radoslaw Sikorski Vyšegrado gru-pės užsienio reikalų ministrų susiti-kime pranešė, kad Ukrainos ir Euro-pos Sąjungos (ES) asociacijos sutartis gali būti pasirašyta iškart suforma-vus stabilią vyriausybę Kijeve.

„Paleisdama Juliją Tymošenko, Ukraina įvykdė visus išipareigojimus, – sakė R. Sikorskis. – Sutartis ‘laukia’ pasirašymo, tai bus galima padaryti po stabilios Ukrainos vyriausybės su-

formavimo”.

Lenkijos ministras išreiškė viltį, kad Rusija „laikysis konstruktyviai“ stengiantis sureguliuoti Ukrainos poli-tinę situaciją, ir pridūrė, kad Mask-vai su Kijevu bendradarbiauti būtų kur kas paprasčiau, jei Ukraina pri-pažintų savo, kaip „etniškai ir kultū-riškai įvairialypės šalies statusą ir, kaip Europos Tarybos narė, išiparei-gotų gerbti mažumų teises”.

ELTA

R. Sikorskis (k.) ir Slovėnijos užsienio reikalų ministras Miroslav Lajcak Vyšegrado grupės šalių užsienio reikalų ministrų susitikime Budapešte, Vengrijoje. EPA-ELTA nuotr.

Į prezidentinę kovą stojo V. Lašas

Dar vienas konkurentas prezidentinėje kovoje.

Dainiaus Labučio nuotr.

Vyriausioje rinkimų komisijoje (VRK) pirmadienį apsilankė ir pareiškinius dokumentus dalyvauti šalies vadovo rinkimuose įteikė į rinkimų traukinį paskutinę minutę įsėdęs verslininkas ir mokslininkas Vladas Lašas.

ELTA

REM K I M E DRAUGO FONDA

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

Nuo 1992 metų Draugo fondas pade-da išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testa-mente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio gyvavimą daugeliui metų!

TELKINIAI

Omaha, NE

Kaip švenčia Omahos lietuviai

BIRUTĖ PRIŠMANTIENĖ

12-tasis Lietuvių chartijos straipsnis sako: Lietuvio tautinės spalvos: geltona – žalia – raudona. Lietuvio tautinė šventė – Vasario 16-oji. Lietuvio šūkis: „Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt!“.

Vasario 16-oji – tai Lietuvos valstybės atkūrimo diena, skirta 1918 metais Lietuvos Tarybos signatarų pasirašytam nepriklausomybės aktui paminėti. Ši istorinė data yra minima kasmet ten, kur gyvena lietuviai. Kiekvienais metais ji minima Omahos Lietuvių Bendruomenėje (OLB).

Prieš keletą savaitių tiek OLB internetiniame puslapyje, tiek Omaha Moterų klubo Facebook puslapyje, o ir Omaha/Šiaulių susigiminiavusių miestų (Sister cities) komitetas skelbė apie artėjančią renginį. Draugiškas bendras darbas nenuėjo vėjais. Sulaukėme didelio pulko lietuvių bei gerbiamų svečių iš Lietuvos ir Omaha miesto tarybos. OLB pirmininkė Kristina Jonikaitė ir Bendruomenės valdyba yra labai dėkingi visiems prisidėjusiems ir visiems atvykusiems į šį renginį.

Džiaugėmės sulaukę svečio iš Šiaulių universiteto – Studijų prorektorių ir Šiaulių miesto Savivaldybės tarybos nario dr. Juozo Pabrėžos, kuris sutiko būti mūsų šventės pagrindiniu pranešėju. Salėje jautei nepaprastą susidomėjimą, kai dr. J. Pabrėža kalbėjo apie Lietuvos nepriklausomybės istoriją ir svarbą, bet ypač – apie nenykstančią lietuvių kalbą ir tarmes. Iš įvairių Lietuvos kampelių susirinkusius žmones tai itin suintrigavo. Ir kas gi galėjo geriau, įdomiau su humoru perteikti tarmių svarbą, jei ne gerb. Juozas Pabrėža. Juk jis tikras šios srities žinovas. Aš pati buvau jo studentė ir gerai žinau, jog tarmės gali būti linksmas, bet gana sunkus mokslas.

Svečiuose buvo ir Šiaulių universiteto (ŠU) Komunikacijos ir rinkodaros vyr. specialistas ir choro „Pavasaris“ vadybininkas Zenonas Ripinskas, ŠU Socialinės gerovės ir negalės studijų katedros vedėja dekanė Ingrida Baranauskienė, kuri yra dviem mėnesiams atvykusi į Omaha universitetą (UNO) pasisemti žinių. O savaitgalius ji leidžia kartu su mumis, Omahos lietuviais.

Šventėje taip pat dalyvavo ŠU Technologijos katedros docentas dr. Egidijus Paliulis su žmona Aida ir dukra Fausta. Bendram ŠU ir UNO BioTechnologijos projektui išvystyti metams atvykusi šeima iš karto aktyviai įsijungė į Omaha Lietuvių Bendruomenės gyvenimą. Tiek bažnyčioje, tiek ir po pamaldų „Svetainėje“ mes juos sutinkame kiekvieną savaitgalį. Jie mums jau „savi“, ne svečiai. Egidijus gieda chore „Rambynas“, dalyvavo choro kalėdiniame pasirodyme Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje. Džiaugiamės jais ir su apmaudu galvojame, kad rugsėjo pabaigoje jie mus jau paliks ir išvyks atgal į Lietuvą. Jau dabar galiu pasakyti – mums jūsų labai trūks.

Brianna Marth yra neseniai baigusi UNO, Tarptautinio biznio specialybę. Pagal bendrą UNO ir Lietuvos pasikeitimo studentais programą, lietuviško kraujo turinti mergina, keturis mėnesius mokėsi Vilniaus universitete ir per tą laiką išmylejo Lietuvą! Jos močiutė Černienė į Omaha atvyko po karo. Jos mama šoko OLB tautinių šokių grupėje „Aušra“. Taip, tai ta pati Brianna, kuri gruodžio mėnesį parašė nuostabų straipsnį į laikraštį „Draugas News“ „Aš myliu Lietuvą“. Šventės metu besidalindama savo išpūdžiais, ji mus visus sugrąžino atgal į Lietuvą. Žiūrėdami nuotraukas ir grožėdamiesi nuostabiais šalies vaizdais bei Vilniaus miestu, pajutome nostalgiją. Ji pažadėjo dar daug kartų

Sesutės Šatkauskaitės, Agnė Michalenkovaitė, Juozas Pabrėža ir Brianna Marth.

sugrįžti į Lietuvą ir nepamiršti savo šaknų. Džiaugiamės atradę lietuvaite savo mieste ir mielai laukiame tavęs, Brianna, kituose OLB renginiuose.

Malonu buvo mūsų salėje matyti buvusį Omaha merą Jimm Suttle, Omaha miesto tarybos narį Garry C. Gernandt. Tai tarsi patvirtinimas, kad mes ne vieni, kad Lietuvių Bendruomenė yra dalis Omaha ir kad mes rūpime miestui.

O ir meninė šventės dalimi bendruomenė šiais metais negali atsidžiaugti. Dažniausiai pasirodo mūsų pačių vaikų ar suaugusių šokių grupės, choras „Rambynas“, o štai šį kartą meninę programą atliko iš kitur atvykę menininkai.

Gedimino Murausko jaunystės draugai – Šatkauskų šeima iš Illinojaus, jau ne pirmą kartą atvyksta pas mus. Per Gediminą mes susipažinome ir su jų vyresniąja dukra Monika, kuri mokosi Creighton universitete. Monika yra ne tik puiki studentė, bet ir nuostabi smuikininkė. Beje, nuo jos

nei kiek neatsilieka ir jaunesnioji sesuo Diana. Šventės metu turėjome puikią progą pasiklausti sesučių Šatkauskaičių tiek solo, tiek duetu atliekamų kūrinių smuikui, akompanuojant pianistei Christi Zuniga. Koncerto metu buvo atliekami Massenet „Mediation“, Martini „Gavote“ bei „Concerto in Aminor Opus 3,1st Movement“. O savo pasirodymą sesutės užbaigė Naujaliao „Lietuva brangi“. Salėje buvo taip tylu, kad kaip sakoma „galėjai girdėti, kaip musė skrenda“! Visiems jos taip patiko, kad žmonės dar ilgai nepaleido jų nuo scenos, o po to dar ilgai gyrė.

Antrąją šventės meninę dalį atliko ŠU universiteto studentė ir džiaz grupės solistė Agnė Michalenkovaitė. Nedažnai mūsų salėje pasirodo dainininkai iš Lietuvos. Galbūt New Yorko ar Čikagos lietuviai prie to jau pripratę, o mes negalime atsidžiaugti kiekviena tokia proga. Programa iš tiesų buvo puiki – skambėjo mėgstami estradiniai kūriniai: „Laisvė“, „Nakty“, „Mano kraštas“. Už tai turėtume būti dėkingi ne vien Agnei, bet ir jos vadovui Muzikos katedros docentui Gediminui Ramanauskui, kurį mes gerai pažįstame iš ankstesnių susitikimų. Tai jis padėjo paruošti šią programą, tik pats šį kartą turėjo likti Šiauliuose.

Pasibaigus renginiui dar ilgai ne skubėjome namo. Dalinomės išpūdžiais, kalbėjomės su svečiais, sprendėme savo vietines problemas. Džiaugėmės, kad šiais metais Vasario 16-ąją dar mes galėjome pasimelsti „mūsų“ bažnyčioje ir pabūti puikiame renginyje „mūsų“ salėje. O kaip bus – vėliau pamatysime. Juk birželio mėnesį susijungs mūsų Šv. Antano parapija su Šv. Petro ir Povilo parapija. Tikimės, kad ateityje lietuviai taip pat aktyviai susirinks į renginius. Ir nesvarbu, kur gali tekti susirinkti, gal šitoje, o gal kitoje salėje, – svarbu, kad visi būtume kartu, svarbu, kad neužmirštume, kas esame!

Šį kartą, kaip ir vasarą, kai susiburiame prie laužo, mūsų buvo daugiau nei šimtas! Tad nesiskirstykime. Išlikime aktyvūs! Tik būdami visi kartu mes esame bendruomenė ir turime balsą. Ir, kaip sakoma Lietuvių chartijoje: „Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt!“.

Omaha lietuviai švenčia Vasario 16-ąją. Iš kairės: Egidijus Paliulis, Šatkauskas, Monika ir Diana Šatkauskaitės, Gediminas Murauskas, Šatkauskienė, Ingrida Baranauskienė, Aida Paliulienė.

Los Angeles, CA

Pasiruoškite ilgai kelionei

Vakarinio pakraščio mokytojų konferencija. Pirmoji diena

GIDA URBONIENĖ

Konferencija. Š. m. sausio 25–26 d. Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla sukvietė mokytojus iš įvairių valstijų į JAV LB Švietimo tarybos Vakarinio pakraščio mokytojų konferenciją. Konferencija buvo padalinta į dvi dalis: pirmąją dieną paskaitoje ir diskusijose dalyvavo mokytojai kartu su mokiniais bei jų tėveliais, o antrąją – Amerikos lituanistinių mokyklų mokytojai gilino savo profesines žinias.

Svečiai. Saulėtas Californijos oras bei Los Angeles Šv. Kazimiero mokyklos, ruošiančios mokinius iki pat 12-os klasės, sėkmė priviliojo mokytojas iš įvairiausių Amerikos vietų: Goda Misiūnienė (Maironio mokykla, Lemont, IL), Renata Zubernienė ir Rasa Kay (Saulutės mokykla, St. Petersburgas, FL), Vanesa Kašelionytė, Asta Daukša ir Neringa Willis (Genio mokykla, San Franciskas, CA), Rita Anceravičienė (Vyturėlio mokykla, Denveris, CO), Vilma Požėraitė Alkhas ir Sonata Jakučionienė (Mažvydo mokykla, Minneapolis, MN), Eglė Šležas ir Renata Bazikienė (Bostono lituanistinė mokykla, MA), Virginija Mockevičienė ir Rasa Clair (Rochesterio lituanistinė mokykla, NY), Žaneta Noreikaitė ir Indrė Baroina (Seattle lituanistinė mokykla, WA). Iš Philadelphia atvyko konferencijos paskaitininkė Jūratė Krokytė Stirbienė – nusipelnusi pedagogė, kuri savo švietėjišką karjerą pradėjo dirbdama su neįgaliais vaikais, lietuvių kalbos mokė JAV armijos karius, buvo viena iš A.P.P.L.E. (American Professional Partnership for Lithuanian Education) įkūrėjų, 1992–1993 m. laimėjusi Fulbright stipendiją ir dirbusi Lietuvoje, šiuo metu užima direktorės pareigas ir vadovauja Philadelphiais Paradigm mokykloms.

Paskaita. Pirmoji diena prasidėjo Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos direktorės Marytės Newsom sveikinimais gausiai susirinkusiems konferencijos dalyviams. Toliau sekė Jūratės Krokytės Stirbienės paskaita „Medžiaga, mankšta, meilė ir metamorfozė: kaip puoselėti lietuvių kalbos vartojimą“. Savo pranešime paskaitininkė siūlė pamąstyti, kodėl vaiką reikia mokyti lietuvių kalbos. J. Krokytė Stirbienė nurodė galimas socialines priežastis: seneliams bus gėda dėl lietuviškai nekalbančių anūkų; reikia vesti vaikus į lietuvišką mokyklą, nes draugai taip daro... Kitos priežastys buvo patriotinės: lietuvių kalba graži ir įdomi; mūsų tauta yra mažytė ir reikia ją išsaugoti... Toliau sekė praktiškos priežastys: dvikalbystė gerai veikia vaiko smegenis; tiesiog puiku turėti slaptą kalbą, kurios niekas nesupranta... Tai privertė kiekvieną iš mūsų susimąstyti, kodėl gi mūsų šeimai svarbu atžalą mokyti lietuvių kalbos?

Kartais klausaisi paskaitos ir mažai, kaip puikiai paskaitininkas išreiškė mintis apie tai, ką ne vienas mūsų pastebėjo, nagrinėjo... J. Krokytė Stirbienė grafiškai pavaizdavo šeimos gimtosios kalbos žodyno naudojimą. Piramidė. Senelių gimtosios

Mokyklos direktorė M. Newsom (d.) ir mokytoja K. Kazlauskas sutinka konferencijos svečius.

Mokytojai, mokiniai ir tėveliai klausosi J. Krokytės Stirbienės paskaitos.

kalbos žinios sudaro kalbos pagrindą, tvirtą pamatą, ant kurio stovi ateinančių kartų nacionalinės vertybės, gimtosios kalbos meilė ir žinios, žodyno įvairovė. Einame aukštyn – piramidė siaurėja – pasiekiame tėvus, jau gimusius ne Lietuvoje. Piramidės viršūnėje mūsų mažiausieji – tai jau karta iš kartos perduodamos žinios, meilė gimtajai kalbai, tačiau žodynas daug skurdesnis už vyresniųjų...

Toliau paskaitininkė kalbėjo apie šeimos įtaką kalbos vystymuisi, apie tai, kad gimtosios kalbos išlaikymas yra iššūkis kiekvieniems namams. Aiškindama, kad vaikui reikia padėti, bet ne vadovauti, ji atkreipė klausytojų dėmesį į kasdieninio bendravimo svarbą.

J. Krokytė Stirbienė, apibūdindama vaiko lingvistinį smegenų vystymąsi, pabrėžė saugios aplinkos, kurioje ugdoma gimtoji kalba, svarbą. Puiku žinoti dvi ar net daugiau kalbų, bet svarbu jų nemaišyti. Paskaitos klausytojai sužinojo apie Krashen „filtrą“ – vaikui „nusileidžia“ emocinis filtras, jeigu kalba, jos žinojimas tapatinamas su kažkuo neigiamu. Pavyzdžiui, pikto tėvo barimasis ir liepimas kalbėti tik lietuviškai, jo grąšiniai uždeda psichologinį filtrą, dėl kurio vaikas automatiškai mažiau žino ar nori žinoti...

Toliau paskaitininkė aiškino, kad tėvai turi patys suvokti, kodėl jie nori, kad jų vaikai kalbėtų lietuviškai. Ir svarbu, ko šeima nori pasiekti. „Pasiruošk ilgai kelionei“ – taiklūs pedagogės žodžiai, kuriuos puikiai supranta vyresniųjų mokinių tėveliai. Mankšta turi būti ne tik vaikams, bet ir visai šeimai, t. y., kad mokysis ne tik vaikai, bet ir tėveliai bus pasiruošę tobulinti savo lietuvių kalbos žinias: „Būkite pavyzdys savo vaikams ir ieškokite progų ir vietų plėsti tuos pavyzdžius”.

Savo paskaitą J. Krokytė Stirbienė baigė patarimais tėvams. Ji skatino susipažinti su kultūrinėmis stovyklomis Lietuvoje, naudotis technologijos pasiekimais. Ji siūlė naudoti kalendorių

– kasdien išmokti po naują lietuvišką žodį ar sakinį. Ir pagrindinis patarimas – aplankykite su šeima Lietuvą.

Lietuviškas jaunimas. Po paskaitos konferenciją vesti buvo pakviesti Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos seminaro (11 ir 12 klasė) mokiniai. Simpoziumą vedant Eglei Urbonaitei, mokiniai atsakinėjo į jiems bei jų tėveliams užduotus klausimus. Kartu su Egle dalyvaujantys Ariana Žukas, Kristina Pechulis, Viltė Matulevičiūtė, Arnoldas Giedraitis, Tomas Gulbinas ir Andrius Vaitkevičius papasakojo apie savo šeimas. Visi sutarė, kad iki dešimties metų amžiaus pagrindinė kalba buvo lietuvių. O toliau sekė panašios jaunuolių istorijos, kaip amerikietiškos aplinkos įtaka sąlygojo anglų kalbos įsitvirtinimą jų gyvenimuose. Tačiau dauguma pabrėžė, kad namai ir šeima – tai lietuvių kalbos tvirtovė. Buvo įdomu pasiklausyti pačių mokinių patarimų tėveliams: būti griežtesniems reikalaujant namuose kalbėti lietuviškai, patiemis tėveliams tarpusavyje kalbėti lietuviškai, mažyliams leisti daugiau žiūrėti lietuviškai įgarsintų filmukų, skaityti knygeles ir... važiuoti atostogų į Lietuvą.

Nelietuviai lietuviukų tėveliai. Antroji konferencijos dalis „Iššūkiai auginant dvikalbį vaiką“ („The Challenges (and Blessings) of Raising a Bilingual Child“) vyko anglų kalba su lietuviškais intarpais. Šioje dalyje savo asmenine ir šeimos patirtimi pasidalinti buvo pakviesti Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių tėveliai, kilę ne iš lietuviškos šeimos. Tony Valle, kurio šaknys yra Ekvadore, o žmona gimusi ir augusi Lietuvoje, savo kalboje pastebėjo, kad Šv. Kazimiero parapija yra Los Angeles lietuvių bendruomenės širdis, ir pabrėžė, kad lituanistinėje mokykloje vaikai mokomi ne tik lietuvių kalbos, bet čia jiems yra diegiamos moralinės vertybės bei tradicijos. Airių

kilmės David Donovan apgailestavo, kad jis nebuvo auginamas puoselėjant šeimos šaknis ir tradicijas, bet žavisi, kad Amerikoje gimusiai žmonai Mirandai yra svarbu auginti vaikus, žinančius savo mamos šeimos kalbą, tradicijas ir kultūrą. Jennifer Reivydą, mažiausiai penkias tautas išvardijusi nurodydama savo kilmę (tarp jų italų bei prancūzų), žavėjosi stipriu ryšiu tarp lietuviškos mokyklos vaikų bei pritarė, kad dvikalbystė padeda vaikams visą jų gyvenimą. Ispanų kilmės Arlene Petokas papasakojo, kad nuo pat pažinties su savo vyru pradžios žinojo, jog susilaukus vaikų, jie bus vedami į lietuvišką mokyklą, ir džiaugėsi savo sūnų stipria draugyste su vaikais iš lietuviškos mokyklos. Paskutinė kalbėtoja buvo Argentinoje gimusi ir užaugusi Elina Venckus. Ji papasakojo, kad jos gimtoji kalba buvo ispanų, o lietuviškas dainas vaikystėje girdėjo iš savo močiucių. Vasario 16-osios gimnazija Vokietijoje buvo ta vieta, kurioje jaunoji Elina pradėjo kalbėti lietuviškai. Šiuo metu jie su vyru pasidalinę pareigas: ji moko vaikus ispanų kalbos, jos vyras moko juos lietuviškai, o mokykla bei aplinka juos moko anglų kalbos. Klausytojus pasiekė E. Venckus žodžiai, kad kalbos atveria duris įvairioms galimybėms.

Lietuviškas jaunimas angliškai. Į auditorijos priekį buvo pakviesta antroji seminaro klasės dalis. Anglų kalba vyksiančioje dalyje seminaro mokiniai pasakojo savo šeimos istorijas. Šią dalį vedanti Kristina Narbutas bei Aras Kazlauskas pasakojo apie galias jų šeimų tradicijas perduodant lietuvių kalbos žinias iš kartos į kartą kartu su meile gimtajai kalbai. Paula Van Der Sluys pasakojo apie tai, kaip jos olandų kilmės tėvelis remia jos ir sesers Lauros lietuviškąjį lavinimą. Edvardas Dabšys ir Lukas Remeika linksmo konferencijos dalyvius savo šmaikštumu, apgailestaudami, kad tik vieną dieną savaitėje jie praleidžia su „puikiais lietuviais“, o likusias tenka praleisti su amerikiečiais...

Komentarai. Toliau sekė auditorijos klausimai ir komentarai. Iš Minneapolisio atvykusi mokytoja Sonata Jakučionienė jausmingai gyrė vyresniuosius mokinius už jų lietuvių kalbą bei patriotiškumą ir žavėjosi jų meile Lietuvai. Iš Denverio atvykusi Rita Anceravičienė pasakojo jaudinančią savo šeimos istoriją – apie Sibire gimusius jos vaikus ir Sibire gimusius bei užaugusius kitus lietuvius, kuriems buvo taip svarbu išlaikyti gimtąją kalbą, niekada nepamiršti lietuviškųjų šaknų. Daina Petronytė Kasputienė, papasakojo kaip jos ukrainietė mama mokėsi lietuvių kalbos ir tuo pačiu savo vaikus augino būti lietuviais. Besiklausantieji vieningai pritarė minčiai, kad sudėtinga lietuviiais auginti vaikus amerikietiškoje aplinkoje, o ką ir bekalbėti apie mišrias šeimas, kur vienas iš tėvų nėra lietuvis ir nežino mūsų kalbos...

Pirmosios dienos pabaiga. Mokiniai išsiskirstė į klases, tėveliai toliau tarpusavyje aptarinėjo ir tęsė diskusijas, na, o mokytojai... Pavaišintos cepelinų pietumis viešnios išsiskirstė į klases, pažiūrėti, kaip vyksta darbas Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos klasėse.

Bus daugiau

V. Janukovyčiui – orderis areštui ir byla dėl masinio žudymo

Atkelta iš 1 psl.

Kaip pranešė radijo stotis „KerčFM“, savaitgalį čia surengtas prorusiškų jėgų mitingas, kurio dalyviai pareikalavo Krymo išėjimo iš Ukrainos sudėties ir jos prijungimo prie Rusijos.

Sekmadienį mitingo dalyvių kolona pasiekė miesto tarybą ir nepaisydama mero Olego Osadčovo įkalbinėjimų ir milicijos mėginimų juos sustabdyti, keletas mitinguotojų suspėjo patekti į merijos pastatą, nuleisti Ukrainos vėliavą ir pakelti rusišką. Kartu su rusiška vėliava buvo iškelta ir Krymo autonominės respublikos vėliava. Tiesa, labai greitai ją pavyko vėl pakeisti ukrainietiška.

Milicijos duomenimis mitinge dalyvavo apie tūkstantį žmonių. Renginyje pasisakė Krymo rusų bendruomenės ir Ukrainos komunistų partijos nariai.

Oratoriai, be kita ko pasisakė prieš Ukrainos stojimą į Europos Sąjungą, o taip pat ragino Krymą pasitraukti iš Ukrainos sudėties. Mitinguotojai eurointegracijos šalininkus kaltino fašistinėmis pažiūromis, o pastaruosius įvykius šalyje vadino užsienio intervencija.

Prieš tai savo mitingą Kerčėje surengė ir eurointegracijos šalininkai. Mitingo organizatoriai bei opozicinės partijos „Udar“ narys Vitalijus Klyčko teigė, kad mitingas buvo sumanytas siekiant taikos, jame nebuvo partinės simbolikos. Tačiau grupė nepažįstamųjų jį sužlugdė, sumušė keletą jo dalyvių, sugadino aparatūrą ir pavogė elektros generatorių. Sumuštus eurointegracijos aktyvistus pravedė vadinauoju „gėdos koridoriumi“ ir įsodino į taksi.

Sekmadienį rytiniame Charkovo mieste grupė sportinės išvaizdos jaunuolių atėjo ginti Lenino statulos, nešdamiesi Sovietų Sąjungos vėliavas.

Ukrainos vadovo namuose rasti dokumentai byloja apie didžiulį išlaidavimą

Grynijei: 12 mln. dolerių. Valgo mojo ir arbatos kambario dekoras: 2,3 mln. dolerių. Šerno skulptūra: 115 tūkst. dolerių. „Kyšis“: 4 tūkst. dolerių.

Tokios yra kai kurios išlaidos finansiniuose dokumentuose, rastuose prezidento Viktoro Janukovyčiaus paliktoje rezidencijoje, kurią, jam pabėgus iš sostinės, užėmė protestuotojai.

Tūkstančiams ukrainiečių sekmadienį apžiūrinėjant prabangias V. Janukovyčiaus valdas netoli Kijevo, buvo rasta įrodymų apie didžiulį išlaidavimą – šalyje, kurios ekonomika yra atsidūrusi prie nemokumo slenkščio.

V. Janukovyčius iš Kijevo išvyko penktadienį vakare, opozicijos protestuotojams perėmus sostinės kontrolę ir nacionalinį parlamentą po kruvinų praėjusios savaitės susirėmimų su milicijos pajėgomis. Per tuos susirėmimus žuvo per 80 žmonių, o dar

Buvusi Ukrainos premjerė Julija Tymošenko atvyko į Dnepropetrovską pas sergančią motiną. EPA-ELTA nuotr.

O. Turčynovas: Ukraina sieks labiau integruotis į ES.

šimtai buvo sužeisti.

Kol lankytojai praradę žadą ir piktindamiesi apžiūrinėjo V. Janukovyčiaus rūmus, baseinus ir egzotiškus gyvūnus, žurnalistai naršė po doku-

mentų krūvas. Tie dokumentai, regis, rodo, kad šalies vadovas maudėsi ekstravagantiškoje prabangoje, kai jo šalis prašė finansinės pagalbos ir iš Vakarų, ir iš Rusijos. Trylika ypač prabangių automobilių penktadienio vakarą buvo išvežta ir bandyta paslėpti. Viloje įrengtos stebėjimo kameros nufilmavo, kad nemaža dalis turto iš rezidencijos buvo paskumbomis išvežta 5 dideliais sunkvežimiais. Tačiau visko paslėpti nespėta: dalis dokumentų nespėjo sudegti, o dalis buvo sumesta į rezidencijos tvenkinį. Narai sugebėjo daug dokumentų iš ežero ištraukti, ir aktyvistai juos išdėliojo, kad jie išdžiūtų.

Rasti dokumentai liudija apie nusikalstamas veikas: mokesčių slėpimą, teisėjų papirkinėjimą, pinigų plovimą ir pan. Rastos nuotraukos ir biografijos žurnalistų ir politikų, kuriuos V. Janukovyčius laikė sau pavojingais. Taip pat rastas nemažas kiekis šovinių.

Dokumentų nuotraukas internete paskelbė garsus Ukrainos tiriamosios žurnalistikos atstovas Mustafa Nayemas. Tarp rastų dokumentų yra čekis 12-ai mln. dolerių grynaisiais. Kita sąskaita yra išrašyta 10-čiai mln. dolerių. Maždaug 80 tūkst. eurų buvo išleista užuolaidoms „riterių menėje“. Dar 1,1 mln. eurų – augalams. Medžio dekoras keliems kambariams kainavo 2,3 mln. dolerių. 115 tūkst. dolerių buvo išleista „bėgančio šerno“ skulptūrai. V. Janukovyčius yra aistringas medžiotojas. Viena išlaidų sąrašo puslapyje 47-uoju numeriu yra pažymėtas 32 580 grivinų (beveik 4 tūkst. dolerių) atsiskaitymas – „kyšis“ kažkokiame kainų siūlymo procese.

V. Janukovyčiaus privati rezidencija Mežygirjos parke – maždaug

140 ha mišku apaugusiose kalvose palei Dniepro upę – daugeliui ukrainiečių tapo korumpuotos administracijos simboliu. Prezidentas nesutikdavo atsakyti į klausimus apie tas valdas ir nurodydavo, kad gyvena kukliame name mažame sklype toje teritorijoje.

Žurnalistų tyrimai susiejo tas valdas ir aplink jas esančius pastatus su V. Janukovyčiaus artimiausia aplinka. Ukrainos Aukščiausioji Rada – parlamentas, kurį dabar kontroliuoja opozicija – sekmadienį nubalsavo už tai, kad tos valdos būtų perduotos valstybės nuosavybėn.

V. Janukovyčiaus gyvenimo būdas neišėjo iš galvų kai kuriems iš tūkstančių žmonių, sekmadienį susirinkusių protesto epicentre – Kijevo Nepriklausomybės aikštėje. Į Maidaną žmonės susirinko pagerbti per neramumus žuvusių demonstrantų atminimo.

Jaryna Mosur, kuri Vakarų Ukrainoje paliko du vaikus ir atvažiavo dalyvauti protestuose, stovėjo aikštėje apsigaubusi Ukrainos vėliava, kai juodai vilkintis ortodoksų kunigas nuo scenos vadovavo maldai.

Ji sakė, kad pasipiktino tuo turto, kuris pasimatė V. Janukovyčiaus valdose.

„Mes visi šokiruoti, bet jis už visa tai brangiai sumokės“, – sakė J. Mosur.

Laikiniuju prezidentu paskirtas O. Turčynovas, J. Tymošenko išėjo į laisvę

Sekmadienį po prezidento Viktoro Janukovyčiaus atstatydinimo laikinai jo įgaliojimai perduoti Aukščiausiosios Rados pirmininkui Oleksandru Turčynovui. Be kita ko, parlamentas balsavo už užsienio reikalų ministro Leonido Kožaros nušalinimą nuo pareigų.

L. Kožara buvo glaudžiai susijęs su pokalbiais su užsienio valstybėmis dėl V. Janukovyčiaus sprendimo nepasirašyti politinės ir prekybos sutarčių su Europos Sąjunga bei ekonominių ryšių su Rusija atkūrimo.

49-erių O. Turčynovas yra kilęs iš to paties Dnepropetrovsko miesto Ukrainos pietryčiuose, kaip ir ekspremjerė Julija Tymošenko. Jis yra J. Tymošenko partijos „Tėvynė“ vadovo pavaduotojas.

Ukrainoje šeštadienį dramatiškai pasikeitus situacijai, į laisvę išėjo 53-iejų J. Tymošenko, kuri nuo 2011-ųjų atliko septynerių metų laisvės atėmimo bausmę dėl piktnaudžiavimo valdžia pasirašant dujų sutartį su Rusija.

Atgavusi laisvę buvusi premjerė pareiškė, jog kandidatuos prezidento rinkimuose. Nėeiliniai prezidento rinkimai numatyti gegužės 25 dieną.

BNS

Tūkstančiai ukrainiečių sekmadienį apžiūrėjo Janukovyčiaus rezidenciją.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Dešimt pretendentų į prezidentus

Vilnius (ELTA) – Vasario 22 dieną posėdžiavusi Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) nusprendė 10 politinės kampanijos dalyvių, įteikusių pareiškinius dokumentus, registruoti pretendентаis Prezidento rinkimuose. Višiems jiems išduoti vardiniai parašų rinkimo lapai.

Kad būtų registruoti kandidatais, pretendentai turės surinkti ne mažiau kaip 20 tūkst. rinkėjų parašų. Pasirašyti taip pat bus galima ir elektroniniu būdu VRK tinklalapyje.

VRK pretendентаis įregistravo Darbo partijos kandidatą Artūrą Paulauską, Lietuvos žaliųjų partijos pirmininką Liną Balsį, socialdemokratų kandidatą europarlamentarą Zigmantą Balčytį, Vilniaus miesto merą Artūrą Zu-

oką, signatarą Rolandą Paulauską, Lietuvos lenkų rinkimų akcijos vadovą Valdemarą Tomaševskį, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos kandidatą Bronį Ropę, antrosios kadencijos siekiančią Prezidentę Dalią Grybauskaitę, Seimo narį Naglį Puteikį, Demokratinės darbo ir vienybės partijos pirmininkę, Prezidento Algirdo Brazausko našlę Kristiną Brazauskiene.

Dar du pretendentai – Danutė Balšytė-Lideikienė ir partijos Tvarka ir teisingumas pirmininkas europarlamentaras Rolandas Paksas – pareiškinius dokumentus ketina atnešti šią savaitę.

Prezidento rinkimai vyks gegužės 11-ąją.

EP rinkimuose galės balsuoti 4 tūkst. užsieniečių

Vilnius (Vyriausioji rinkimų komisija) – Europos Parlamento (EP) rinkimuose galės balsuoti beveik 4 tūkst. Lietuvoje nuolat gyvenančių Europos Sąjungos (ES) valstybių piliečių.

Jie turės pasirinkti, kurioje valstybėje balsuos – Lietuvoje ar valstybėje, kurios piliečiais yra.

Norėdami rinkti Europos Parlamento narius į Lietuvai skirtas vietas, užsieniečiai turi Vyriausiajai rinkimų komisijai (VRK) pateikti deklaraciją. Deklaraciją nuo pirmadienio bus galima rasti VRK tinklalapyje.

Iš viso Lietuvoje yra registruota 3 tūkst. 993 nuolat gyvenančių ES valstybių piliečių, daugiausiai Latvijos – 727, Lenkijos – 684, Vokietijos – 644, Italijos – 227, Jungtinės Karalystės – 201 pilietis.

Europos Sąjungos piliečiai, kuriems rinkimų dieną jau yra sukakę 18 metų, per rinkimus į EP turi teisę balsuoti gyvenamosios vietos valstybėje narėje, šiuo atveju Lietuvoje, jeigu joje nuolat gyvena.

Rinkimai į Europos Parlamentą vyks gegužės 25 dieną

Skautai paminėjo savo įkūrėjo metines

Vilnius (bernardinai.lt) – Vasario 22 d. viso pasaulio skautai minėjo savo įkūrėjo dieną – tądien, prieš 157 metus gimė skautų judėjimo pradininkas lordas Robert Baden-Powell. Ši diena tradiciškai visame pasaulyje pradedama simboliniu saulės pasitikimu.

Lietuvoje skautai rinkosi penkiuose miestuose, daugiausiai jų buvo Vilniuje, ant Gedimino kapo kalno.

„Mūsų minima įkūrėjo diena – tai visų pasaulio skautų sujungimas į vieną ratą. Lyg susikimbame rankomis ir visi dar kartą sau tyliai primename

skautų tikslą – kurti gražesnį pasaulį. Ši diena yra ypatinga dar ir tuo, kad šiądien kiekvieno miesto ir miestelio skautai pasipuošia kaklaraiščiais. Daugiau nei 2 000 jaunų žmonių visoje Lietuvoje taip parodo, kad jiems svarbi skautavimo idėja ir jie nori daryti pasaulį gražesniu ir šviesesniu“, – sakė Lietuvos skautijos vadovė Ieva Žilinskienė.

Lietuvos skautija yra didžiausia skautus vienijanti organizacija Lietuvoje. Joje veikia per 2 000 skautų visose Lietuvos apskrityse.

Referendumas dėl lito išsaugojimo?

Vilnius (BNS) – Vasario 22 dieną į Vyriausiąją rinkimų komisiją atneštas pareiškimas dėl referendumo už lito išsaugojimą. Referendumo iniciatyvinė grupė siūlo keisti Konstituciją, kad Lietuvoje nacionalinė valiuta būtų tik litas, o pinigų emisiją galėtų atlikti tik Lietuvos bankas.

Referendumo iniciatoriai taip pat siūlo Konstitucijoje numatyti, kad sprendimas pakeisti nacionalinę valiutą kitais pinigais galėtų būti priimtas tik privalomuoju referendumu.

Tarp iniciatyvinės grupės narių yra Nepriklausomybės akto signatarai Romualdas Ozolas ir Audrius Rudys, rašytoja Erika Drungytė, istorikas, tautininkų sąjungos pirmininkas Julius Panka ir kt.

Kad referendumas būtų surengtas, iniciatoriai turi surinkti ne mažiau kaip 300 tūkst. rinkimų teisę turinčių piliečių parašų.

Lietuva eurą ketina įsivesti 2015 metais.

Photos.com / Eurai piniginiėje

Dalai Lama susitiko su JAV prezidentu

B. Obama susitiko su Dalai Lama.

EPA-ELTA nuotr.

Washingtonas (Bernardinai.lt) – Jo Šventenybė Dalai Lama vasario 21 d. Baltuosiuose Rūmuose susitiko su JAV prezidentu Barack Obama. Tai buvo trečiasis Tibeto dvasinio vadovo susitikimas su Amerikos prezidentu. Ankstesnieji du, taip pat Baltuosiuose rūmuose, vyko 2010-ųjų metų vasario 18-ąją ir 2011-ųjų metų liepos 16-ąją.

Beveik valandą trukusiame susitikime Jo Šventenybė dalinosi savo pagrindiniu pasiryžimu susijusiu su žmogaus vertybėmis, tarpreliginio dialogo palaikymu bei Tibeto žmonių unikalios kultūros bei turtingų tradicijų išsaugojimu. Susitikime taip pat buvo aptarti su morale bei lyderiavimu susijusios problemos ir būdai kaip sukurti nauja etika besiremiančių vadovų kartą XXI amžiuje.

Prezidentas Obama sakė, kad jam garbė dar kartą susitikti su Jo Šventenybe. Jis pakartotinai išreiškė savo paramą siekiant išsaugoti unikalias religines, kultūrinės ir kalbines Tibeto tradicijas. Prezidentas pareiškė remiantis Jo Šventenybės „vidurio kelio“ politiką ir pabrėžė, kad Kinijos valdžia be jokių išankstinių sąlygų su Jo Šventenybės atstovais turėtų vesti konstruktyvų dialogą.

Prezidentas Obama išreiškė gilų susirūpinimą dėl prastėjančios žmogaus teisių padėties Tibete ir kitose tibetiečių apgyvendintose Kinijos teritorijose.

Jau ir Lenkijoje nustatytas afrikinis maras

Varšuva (bernardinai.lt) Lenkijos žemės ūkio ministerija informavo, kad šalyje nustatytas pirmasis afrikinio kiaulių maro atvejis. Infekcija buvo užsikrėtęs šernas, kurį specialistai rado 900 metrų atstumu nuo sienos su Baltarusija.

Baltarusijoje, netoli nuo sienų su Lietuva ir Lenkija, afrikinio kiaulių maro virusas pirmą kartą buvo aptiktas praėjusių metų vasarą. Tikrinant Lie-

tuvoje nušautus gyvūnus, infekcija aptikta vasario pradžioje.

Nors Lietuvos Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktorius Jonas Milius mano, kad šaliai būtina tvora su Baltarusija, jeigu norima apsaugoti šalį ir Europos Sąjungą nuo viruso plėtros, Europos Komisijos atstovai mano, kad tokios priemonės nėra būtinos.

Popiežius Pranciškus paskyrė 19 kardinolų

Vatikanas (BNS) – Vasario 22 d. Popiežius Pranciškus pirmąkart paskyrė 19 naujų kardinolų.

Šv. Petro bazilikoje naujiesiems „Bažnyčios kunigaikščiams“ buvo įteiktos kardinolo insignijos – purpuriniai biretai (kampuotos kepuraitės) ir auksiniai žiedai. Devyni iš jų yra Pietų Amerikos, Afrikos ir Azijos atstovai.

Popiežiaus pasirinkimas atspindi jo troškimą, kad Bažnyčia sutelktų dėmesį į savo ganytojišką misiją. Daugumai jo pasirinktų vadovų yra dau-

giau tekę spręsti problemas, kylančias jų vietos bendruomenėms, o ne vadovauti Bažnyčios administraciniam aparatui.

Šiose iškilmėse dalyvavo ir pernai atsistatydinęs, retai viešumoje pasirodantis popiežius Benediktas XVI. 86 metų pontifikas emeritas atrodė linksmam nusiteikęs, vilkėdamas baltus popiežiaus drabužius tarp raudonai apsirengusių naujųjų kardinolų, kurių dalis turės teisę prirėikus rinkti naują Katalikų Bažnyčios vadovą.

TOK vadovas giria „puikią“ Sočio olimpiadą

Sočis (BNS) – Tarptautinio olimpinio komiteto (TOK) prezidentas Thomas Bach vasario 23 d. pavadino Sočio olimpiadą puikia ir sakė, kad sportininkų atsiliepimai yra „daugiausia pozityvūs“.

„Tai buvo puikios žaidynės, kurios

gali priversti atšaukti tam tikrą kritiką“ Rusijos organizatoriams, kuri buvo reiškama prieš olimpiadą, pridūrė T. Bach spaudos konferencijoje prieš įvyksiančias žaidynių uždarymo iškilmes.

ŠVENTADIENIS

Popiežiaus Pranciškaus meilės pamokos

Valentino dienos proga Šv. Petro aikštėje įvyko tradicinis popiežiaus susitikimas su jaunimu. **Popiežius atsakė į tris jaunimo klausimus.**

1. Kaip nebijoti įsipareigojimo visam gyvenimui?

Šiandien daug žmonių bijo galutinių apsisprendimų, galvoja, kad neįmanoma įsipareigoti visam gyvenimui. Nes juk viskas sparčiai kinta, niekas ilgai netveria... Tokia mąstysena, pasak popiežiaus Pranciškaus, daugelį paskatina sakyti: būsime kartu, kol vienas kitą mylėsime”. Tačiau kas gi yra „meilė”? Tik praeinantys sentimentai, tik psichofizinė būseną? Jeigu taip, tai tikrai nieko patvarus nesukursime. Tačiau jei meilė yra abipusis ryšys, tuomet ji auga ir bręsta, galime ją palyginti su namų statyba. Juk namus visada statomės kartu, ne kiekvienas sau atskirai. Jūs, brangieji, – sakė sužadėtiniams Šventasis Tėvas, – jūs ruošiatės bręsti kartu, būti kartu visą gyvenimą. Nestatykite savo namų ant ateinančių ir pareinančių jausmų smėlio, bet ant tikros meilės uolos, kurią gauname iš Dievo. Kaip Dievo meilė yra tvari ir amžina, tebūnie tvari ir meilė, ant kurios pamato statome savo šeimą. Nepasiduokime laikinumo, provizoriškumo kultūrai.

Kaip įveikti įsipareigojimo visam laikui baimę? Kiekvieną dieną pasitikinti Viešpačiu, einant dvasinio augimo keliu, kuris susideda iš mažų žingsnių, bet veda vyrus ir moteris į tikėjimo brandą. Man ateina į galvą duonos padauginimo stebuklas, – sakė Pranciškus. Viešpats padaugins ir jūsų meilę, duos jums ją šviežią kiekvieną dieną. Jo meilės atsargos begalinės. „Tėve mūsų” maldoje mes sakome: „Kasdieninės mūsų duonos duok mums šiandien”. Meilė yra duona, ji yra tikroji sielos duona. Kiekvieną dieną prašykime Viešpatį meilės, sugebėjimo vienas kitą mylėti, mylėti visą gyvenimą.

2. Kaip gyventi kartu? Koks turėtų būti santuokinio gyvenimo „stilius”?

Gyvenimas drauge yra menas, yra ištverminga kelionė, graži ir žavi. Joje labai svarbūs trys žodžiai, kurie, kaip pastabėjo pats Popiežius, jau ne kartą yra skambėję šv. Petro aikštėje: Prašau! Ačiū! Atsiprašau! Sakyti mylimam žmogui: „prašau”, „ar galima?” tai prašymas su pagarba ir dėmesingumu įeiti į jo gyvenimą. Toks pavyzdys ypač svarbus auklėjant vaikus. Kartais, deja, mes į kito žmogaus gyvenimą įžengiame grubiai, tarsi su kaustytais batais. Bet juk meilė niekada negali būti grubi ir agresyvi. Šv. Pranciškus „Žiedeliuose” sako, jog mandagumas tai Dievo savybė, mandagumo dorybė yra meilės sesuo, gesinanti neapykantą ir sauganti meilės liepsną. Taip, brangieji, mandagumas, dėmesingumas, saugo meilę. Jų labai reikia dabartiniame taip dažnai grubiame ir agresyviame pasaulyje. Kitas žodis: „Ačiū!” Gal kas nors mano, kad nesunku ištarti šį žodį, bet iš tiesų dėkoti nelengva. Nors ir nelengva, bet labai svarbu. Mokykime šio žodžio vaikus ir patys jį dažnai tarkime. Ar atsimenate evange-

listo Luko pasakojimą apie Jėzaus pagydytus dešimtį raupsuotųjų, kurių tik vienas sugrįžo padėkoti? Kur gi likusieji devyni? – klausia Viešpats. Tai galioja ir mums: ar mokame dėkoti? Šiandien sužadėtiniai, rytoj sutuoktiniai, visada atsiminkite, kad kitas žmogus yra Dievo dovana, už kurį visada reikia dėkoti. Reikia dėkoti pašalininiams žmonėms, reikia būti mandagiems, bet visų pirma reikia dėkoti vienas kitam.

Trečiasis žodis: „Atsiprašau!” Gyvenime dažnai suklystame. Visi padarome klaidų. Štai kodėl reikalingas šis paprastas žodis „atsiprašau”. Dažnai mes pasiskubiname save teisinti, o kaltinti kitus. Adomas, į klausimą ar ragavo draudžiamo vaisiaus, tuoj pat atsako: „Ne, tai ne aš, tai jina kalta”! Mes kaltiname vieni kitus ir šis mūsų instinktas yra daugybės nelaimių priežastis. Mokykimės pripažinti savo klaidas ir kiekvieną kartą atsiprašyti. „Atsiprašau, kad pakėliau balsą”. „Atsiprašau, kad nepasisveikinau”. „Atsiprašau, kad kalbėjau, tavęs nesiklausydamas”, „Atsiprašau, kad buvau suirzęs...” Taip atsitinka ir krikščioniškose šeimose, nes nėra tobulų šeimų. Nėra tobulo vyro, nėra tobulos žmonos, o ką jau kalbėti apie uošvę... Esame mes, nusidėjėliai. Jėzus, kuris mus gerai pažįsta, pataria mums niekada neužbaigti dienos susipykus. Gal sisibarėme, gal net lėkštės skraidė..., bet neužbaikime dienos nesusitaikę. Jei nesusitaikysime, rytojaus dieną tai dėl ko sisibarėme bus šalta, kieta ir žymiai sunkiau pašalinama.

3. Kaip švęsti sutuoktuves?

Stenkitės, kad tai būtų tikra šventė, krikščioniška, ne supasaulėjusi šventė, – atsakė popiežius Pranciškus ir priminė Kano vestuves. Vestuvinio pokylio organizatoriai susivokė, kad baigiasi vynas, šventė sugadinta. Tačiau Jėzus, padarydamas pirmą savo stebuklą, vandenį paverčia vynu. Tai kas įvyko Kanoje prieš du tūkstančius metų, vyksta kiekviename sutuoktųjų pokylyje: Viešpaties dalyvavimas, jo malonė, padaro tikrą ir gilią žmonių santuoką. Jėzaus dalyvavimas yra tas geras vynas, teikiantis tikrą džiaugsmą ir sušildantis širdį. Mūsų sutuoktuvėse turi dalyvauti Jėzaus dvasia, ne pasaulio dvasia.

Vestuvinis pokylis tebūnie santūrus, be to, ko iš tikrųjų nereikia. Žmonės rūpinasi išore, pokyliu, nuotraukomis, rūbais, gėlėmis... svarbu ir tai, bet ne tai svarbiausia. Svarbiausia, kad Viešpats laimintų sutuoktinių meilę. Darykite taip, kaip Kanoje: išoriniai ženklai irgi tebyloja, kad Viešpats yra su jumis ir kad jo buvimas jums teikia džiaugsmą.

Santuoka jums tebūnie kelias į žmogiškosios brandos pilnatvę. Vyras tepadedą žmonai būti moterimi, žmona tepadedą būti vyrui būti vyrui, jie abu tepadedą vienas kitam brandinti savo tikrąjį žmogiškumą, – sakė Popiežius sužadėtiniams.

Vatikano radijas

DATOS ir SUKAKTYS

Ketvirtoji vasario savaitė

Vasario 24

Katalikiškos šalys švenčia šv. Motiejų. Es-tijoje švenčiama Nepriklausomybės diena. Taip pat Vieversio diena.

–1582 m. popiežius Grigalius XIII paskelbė apie Grigaliaus kalendoriaus įvedimą, kad „pavytų” dėl netikslaus Julijaus kalendoriaus dešimt dienų į priekį „pabėgusių” laiką.

– 1918 m. Estija paskelbė nepriklausomybę nuo Rusijos.

– 1942 m. pradeta transliuoti radijo stotis „Amerikos balsas”. 53-ėjus metus (1951–2004 m.) transliavo programą ir lietuvių kalba. Radijo laidos lietuvių kalba pradėtos rengti 1951 m. vasario 16 d. iš New Yorko. Iš pradžių lietuviškai programai skirta 15 min., 1952 m. gegužės 15 d. lietuvių padalinys ėmė transliuoti ir 15 min. laidas iš Europos.

Vasario 25

– 1336 m. Vokiečių ordino ir kryžiuočių kariuomenė apgulė Pilėnų pilį. Margirio vadovaujami lietuviai pagonyms narsiai gynėsi, tačiau, anot kronikininko Vyganto Marburgiečio, „nesitikėdami, kad galės išlaikyti pilį, sumetė į ugnį be galo didelius turtus ir patys išsižudė”. Pilėnų vieta iki šiol tiksliai nenustatyta. Ilgą laiką buvo manoma, kad Pilėnų būta ant Punios piliakalnio, tačiau kai kurie istorikai mano, kad ji buvo Žemaitijoje.

– 1836 m. Samuel Colt gavo JAV patentą Kolto revolveriui. Ant ginklo išradėjo kapo parašyta: „Dievas sukūrė žmones stiprius ir silpnus, o Colt sukūrė kolta, kad sulygintų jų šansus.”

– 1956 m. Staliną valdžioje pakeitęs Nikita Chruščiovas TSKP suvažiavime pasakė kalbą „Apie asmens kultą ir jo pasekmes”, kurioje pasmerkė kai kuriuos Stalino režimo veiksmus.

Vasario 26

Kasmetinė pasakos sekimo diena

– 1802 m. gimė Victor Hugo, prancūzų poetas, dramaturgas, romanistas (mirė 1885 m.).

– 1885 m. gimė Aleksandras Stulginskis, antrasis Lietuvos prezidentas (1922–1926), signataras (mirė 1969 m.).

–1935 m. gimė Ričardas Mikutavičius, kunigas, teologijos mokslų daktaras, poetas, kolekcionierius (žuvo 1998 m.).

– 1998 m. Valdas Adamkus pradėjo eiti LR prezidento pareigas.

Vasario 27

– 1879 m. amerikiečių chemikai Ira Remsen ir Konstantin Falberg atrado sachariną.

– 1902 m. gimė John Ernest Steinbeck, JAV rašytojas. 1962 m. apdovanotas Nobelio

literatūros premija (mirė 1968 m.).

– 1992 m. mirė Algirdas Julius Greimas, kalbininkas, semiotikas, mitologijos tyrinėtojas, eseistas (gimė 1917 m.).

– 2003 m. mirė Adolfas Damušis, chemikas, pasipriešinimo sovietiniam ir nacių okupaciniams režimams veikėjas (gimė 1908 m.).

Vasario 28

Paskutinė kalendorinės žiemos diena. Tarptautinė retų ligų diena. Visose arabų šalyse Mokytojo diena

– 1854 m. Ripono miestelio (Wisconsinas) mokykloje susirinkę vergovės priešininkai nutarė įkurti naują partiją. Taip atsirado respublikonai – viena iš dviejų didžiausių JAV partijų.

– 1935 m. išrastas nailonas.

– 1954 m. JAV parduotuvėse pasirodė pirmasis spalvotasis televizorius.

– 1956 m. užpatentuotas kompiuterių tinklo kabelis.

– 1986 m. Stockholme nužudytas Švedijos ministras pirmininkas Olofas Palme.

Kovo 1

Romos Imperijoje buvo švenčiami Naujieji metai.

– 1555 m. Nostradamas paskelbė pranašysčių knygą.

– 1873 m. E. Remington ir jo sūnūs New Yorke pagamino pirmąją rašomąją mašinėlę.

– 1904 m. Glenn Miller, žinomas JAV džiazio muzikantas ir orkestro vadovas. Jo karinių oro pajėgų bigbendo įrašai buvo vieni perkamiausių 1939–1942 m. Millerio žymiausi kūriniai – „In the Mood”, „Tuxedo Junction”, „Chattanooga Choo Choo”, „Moonlight Serenade” ir kt. Skrendant koncertuoti pas JAV armijos karius Prancūzijoje Antrojo pasaulinio karo metu, G. Miller lėktuvas dingo blogomis oro sąlygomis. Jo kūnas taip ir nebuvo surastas.

– 1956 m. gimė politikė, buvusi Lietuvos ministrė ir ES komisarė, Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė (išrinkta 2009 m. gegužės 17 d.)

Kovo 2

– 1807 m. JAV kongresas priėmė įstatymą uždraudusį tolimesnį vergų įvežimą į šalį. Nuo tada vergų importas tapo nelegaliu verslu.

– 1939 m. mirė Oskaras Milašius, poetas, eseistas, atstovavo Lietuvos interesams Tautų Sąjungoje bei tapo aktyviausiu lietuvių kultūros propagotoju Vakarų Europoje (gimė 1877 m.).

– 1949 m. baigėsi pirmas lėktuvo skrydis aplink pasaulį be nutūpimo. Kapitonas James Gallagher, lėktuvu „Lucky Lady II” per 94 val. ir 1 min. apskriejęs pasaulį.

– 1983 m. pirmą kartą viso pasaulio rinkose prekyboje pasirodė kompaktinės plokštelės ir jų grotuvai.

Vėlesniais metais *Varpas*, Tėvynės sargas, jau nekalbant apie dar gausesnę Amerikos lietuvių spaudą, stiprino lietuvių pasaulio vaizduotę. Nors labai rimtų mokslinių veikalų ir teorinių diasporos savasties klausimais rašytų tekstų tuomet neatsirado, tačiau ir nepretenzingoje publicistikoje galima jausti, su kokiais globalių permainų svarstybų veikalais buvo susipažinę lietuvių autoriai, kokią periodinę Vakarų pasaulio spaudą jie sekė. Lietuvių pasaulio komunikacijos tinklas darėsi vis tankesnis, korespondencijos mainai intensyvėjo. Laikraščių redakcijos stengėsi perspausdinti vieni kitų informacijas. Įvairiose *pas-vietėse* atsidūrę tautiečiai pamažu ėmė jausti, kur dar kvepia lietuviškais reikalais. Stiprėjo kritinis informacijos atrankos pajėgumas, leidęs daugumos skaitytojų akiratyje išsikrista-lizuoti lietuviui suprantamam pasaulėvaizdžiui. Dar daugiau, lietuviškos spaudos puslapiuose ryškėjo dvejopi dalykai: lietuviškų kolonijų gajumo ir tėvynės atstatymo rūpestis.

I pasaulinio karo ir nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo išvakarėse lietuvių diasporos savimonė jau buvo labai toli pažengusi. Išeivių kolonijos buvo tarsi gana gerai susisiekiantys indai. Plataus masto organizuoti susivienijimai, atliepiantys pasaulėžiūrinius poreikius, konkuruojantys tarp savęs dėl įtakos išeivijai ir atgimstančiai Lietuvai, rodė lietuvių tautos galių augimą. Lietuvių tautinio judėjimo aktyvistai taip pat kovojo dėl išeivijos, ypač Amerikoje, dėmesio, aukų, palaikymo. Tai buvo epocha, kai nusistovėjo pusiausvyra tarp tautinių pajėgumų Europoje, gimtinėje ir diasporos. Ir vieni, ir kiti jautėsi atsakingi už Lietuvos likimą. Ir viena, ir kita tautos dalis pajuto savo reikšmę, ir negalvojo, kad kažkas kitas už juos atliks tėvynės gaivinimo darbus.

Lietuvių pasaulis 1918 metų išvakarėse buvo pasiekęs didelę brandą ir diasporos bei senojoje protėvių žemėje gyvenusių tautiečių valios, vaizduotės ir rūpesčio bendra tautos ateitimi pusiausvyra. Lietuvos politinė nepriklausomybė ir sugrįžimas į laisvų tautų gretas buvo aukščiausias išeivijos tikslas, o Lietuvoje gyvenantys negalėjo įsivaizduoti tautos ateities be savosios diasporos. Išeivija, lietuvių judrumas, kaip reakcija į visas bėdas ir besikeičiančius visuomenės ir individo lūkesčius, nepaisant nuomonių įvairovės, nebuvo laikoma fatališku blogiu ar tautos prapulties žyme. Po keliolikos metų dramatiškas lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydis per Atlantą taps tikru šios pusiausvyros simboliu.

Lietuvos Respublika ir lietuvių diaspora 1918–1940 metais

*Nebėk, palauk, štai aušta rytas
Ir tautai švinta laikas kitas – Jau
slenka debesys tamsos.*
(iš XXa. 3 deš. populiarios Lietuvoje dainos)

Lietuvių pasaulio istorijoje bent kelis kartus esmingai keitėsi susitelkimo protėvių žemėje ir išsibarstymo vektoriai. Lietuvių emigracija prasi-

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

70

dėjo LDK kartu su Lenkijos Karalyste dar užimant svarbią vietą Europoje. Išėjimas iš tėvynės tolyn į Vakarų ir imigracija į Lietuvą (iš Rytų ir Vakarų) pulsavo beveik vienu ir tuo pačiu metu. Politinės emigracijos pliūpsniai lydėjo Lietuvos valstybės žlugimą ir Rusijos įsiviešpatavimą. O tikroji valstietiškoji ekonominė emigracija masines apraiškas įgavo tuomet, kai lietuvių tauta buvo represuota, pažeminta, asimiliuojama ir apiplėšiama – didžiausio nuopuolio dešimtmečiais.

Lietuvos valstybės atstatymas buvo susijęs su masiniu lietuvių grįžimu iš Rusijos į protėvių žemę. Iš Amerikos plaukė daugiau pinigai, nei reemigrantai, nors ir tokių buvo daug. Dėmesio ir rūpesčio bangos kartais net paradoksaliai ritosi tai į vieną, tai į kitą pusę. Amerikos lietuviai rėmė krašto iniciatyvas. Savo ruožtu Lietuva rėmė porevoliucinėje Rusijoje vargusius tautiečius.

Pirmojo pasaulinio karo pasekmės ir 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos nepriklausomybės atstatymas sudarė dar vieną netikėtą situaciją: laisvės atgavimo euforija ir neišsakomai sunkus ūkio atkūrimas labai skirtingai paveikė lietuvius. Viena vertus, Amerikos lietuvių diaspora pasiekė savo pajėgumo viršukalnę ir tuo pat metu neteko maitinančios lietuviškumo gi-

jos: JAV nuo pat karo pradžios beveik užkėlė vartus naujiems imigrantams. Tie keli šimtai, kuriems buvo leista iš Lietuvos imigruoti į Ameriką, buvo daugiau mažiau smulki išimtis. O diasporos sąmonė jau senai liudijo, kad vienoks likimas išeivių bendruomenės laukia tuomet, kai ji nuolat yra papildoma naujomis tautinėmis-kalbinėmis jėgoms, o kitoks – kai laikosi iš savo natūralaus prieaugio ir stebi, kaip karta po kartos praranda ankstesnius lietuviškumo bruožus.

Protėvių šalyje Lietuvoje vyko atsikūrimo stebuklai, tačiau ir jos sėkmės scenarijus negalėjo suteikti kasdienio gyvenimo pilnatvės visiems savo sūnams ir dukroms. Sunkiai prisikelianti pramonė, demografijos ritmo nepalaikanti ekonominė raida, darbo vietų ir net po reformų žemės stygius skurdo ir bado briauna atginė dešimtis tūkstančių žmonių. Taip jau sutapo, kad po 1926 m. valstybės perversmo pakilo dar viena ekonominės emigracijos – dabar jau iš nepriklausomos Lietuvos valstybės – banga. Kadangi Šiaurės Amerika buvo nebepasiekiamas rojus, lietuvių išeivius Atlanto bangos ir besisukantys garlaivių sraigtai nuginė į Pietus, į Braziliją, Argentiną ir Urugvajų.

Kaip pasikeitė lietuvių nusiteikimas ir pasaulėvaizdis per tuos du audringus ir prieštaringus dešimtmečius, nėra lengva trumpai papasakoti.

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

ĮVAIRŪS

Perku arba išsinuoju žemę vidurio Lietuvoje, tinkamą ūkininkauti. Perku mišką Lietuvoje. Apmokėjimas už žemę arba mišką išankstinis. Sendorį galima atlikti Lietuvoje ir JAV.
Tel. +370-616-93194

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

www.draugofondas.org

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

Projektas prikelia iš praeities tūkstančius senųjų fotografijų

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Vasario 16-osios išvakarėse Kauno miesto muziejuje atidaryta išpūdinga kilnojamoji stendinė paroda „XIX amžiaus II pusės – XX amžiaus pradžios Lietuvos valstybės politikos, kultūros, mokslo, visuomenės elitas ir jo aplinka“, kurią parengė Lietuvos dailės muziejus. Ji šiame muziejuje veiks iki pat Kovo 11-osios šventės išvakarių.

Ši paroda ištis ypatinga – ją sudaro teminiai stendai, kuriuose yra panaudotos senosios fotografijos iš 25 įvairių Lietuvos muziejų, dalyvaujančių tarptautiniame senųjų nuotraukų, sukurtų per pirmąją fotografijos gyvavimo šimtmetį (1839–1939 m.) skaitmeninimo ir sklaidos projekte „Europeana Photography“. Šis projektas leidžia iš praeities prikelti bei visuomenei pristatyti daugybę vertingų ir daugeliui mažai žinomų nuotraukų.

Šiame projekte, kuris pradėtas 2012 metų vasario pradžioje ir tęsis iki 2015 metų sausio dalyvauja 19 partnerių iš 13 Europos Sąjungos šalių – įvairių muziejų, kultūros institucijų, fotografijos centrų. Projektas leis visiems besidomintiems pristatyti daugiau kaip pusę milijono senųjų fotografijų, kurios bus skaitmeninamos ir tokiu būdu prieinamos visuomenei.

Lietuvos dailės muziejus yra šio projekto oficialus partneris ir kartu projekto koordinatorius Lietuvoje. Jis organizuoja senųjų fotografijų skaitmeninimą Lietuvos muziejuose. Jie per 3 projekto įgyvendinimo metus (2012–2015) „Europeanai“ planuoja pateikti duomenis apie 20,000 Lietuvos muziejuose saugomų senųjų nuotraukų ir negatyvų.

„Europeana Photography“ projekte dalyvaujančių Lietuvos muziejų senųjų fotografijų rinkiniai itin įvairūs ir labai skirtingi. 1839–1939 m. sukurtose fotografijose dažniausiai atsispindi Lietuvos etnografija, dvarų gyvenimas, tarpukario kultūriniai ir visuomeniniai judėjimai, organizacijos, miestai, miesteliai, jų architektūra ir kraštovaizdžiai, taip pat miesto ir kaimo žmonių buitis, kasdienybė bei kitos to meto realijos. Daugiausiai eksponatų „Europeana Photography“ projektui pateikti išpareigojo Šiaulių „Aušros“, Rokiškio

Senoje nuotraukoje – J. Jablonskį ant rankų nešantys skautai.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Lietuvos Respublikos prezidentas A. Smetona stebi paradą Ukmergėje, 1929 m.

krašto, Panevėžio kraštotyros, Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės bei Maironio lietuvių literatūros muziejai.

Kaip teigia šios parodos sumanytoja ir tekstų autorė Danutė Mukienė, dalis naujosios parodos stendų skirta Lietuvai svarbiems įvykiams, jubiliejams pažymėti: 1863 m. sukilimui, Žemaičių krikšto 600 metų sukakčiai, Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžiui per Atlantą lėktuvu „Lituanica“, Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės įkūrimui, Klaipėdos krašto prijungimui prie Lietuvos, XIX a. pab. – XX a. pr. Lietuvos tautiniam sąjūdžiui.

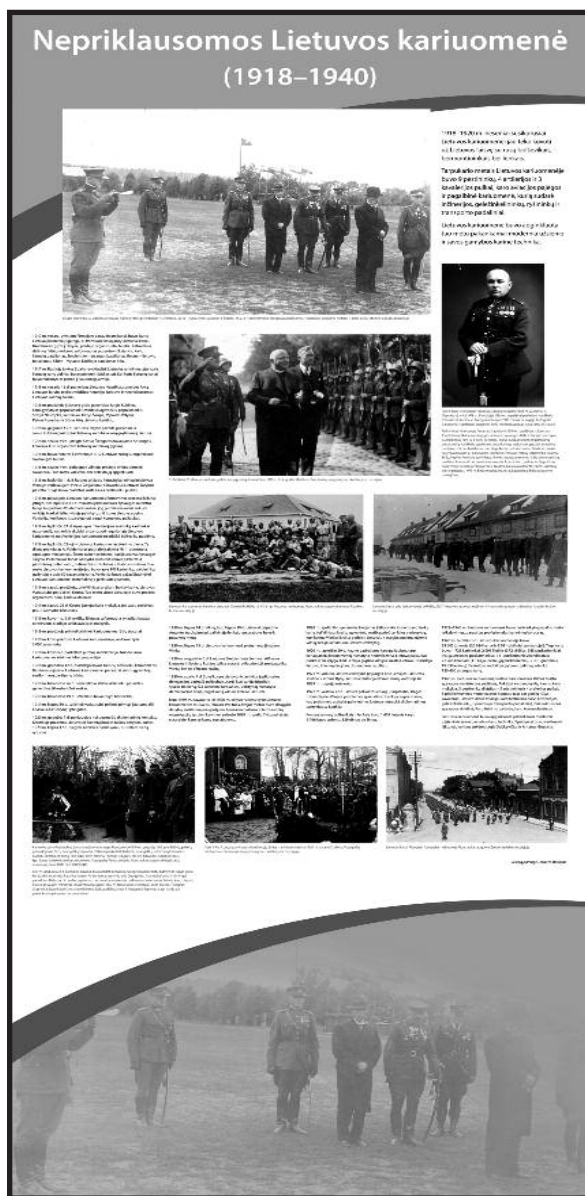
Kita stendų dalis pasakoja apie iškilius Lietuvos asmenybes. Čia pateikiamos nuotraukos bei faktinė informacija apie Lietuvos patriarchą daktarą Joną Basanavičių, pirmąją Lietuvos prezidentą Antaną Smetoną, kalbininkus Joną Jablonskį, Kazimierą Būgą, teisininką Mykolą Romerį, Vilniaus kultūros ir visuomenės veikėjus Mariją ir Jurgį Šlapelius, verslininką ir visuomenės veikėją Petrą Vileišį, poetus Maironį ir Antaną Baranaušką. Stenduose pateikiamos retos, daugeliui nematytos nuotraukos.

Trečioji stendų dalis skirta Lietuvos dvarams ir jų šeiminiškams. Parodos lankytojams pristatomi Rietavo, Rokiškio dvarai, pasakojama apie Palangą bei Kretingos ir Palangos dvarų šeiminiškus Tiškevičius, Plungės ir Rietavo kunigaikščius Oginskius, didikus Tyzenhauzus, Radvilas, kitus didikus.

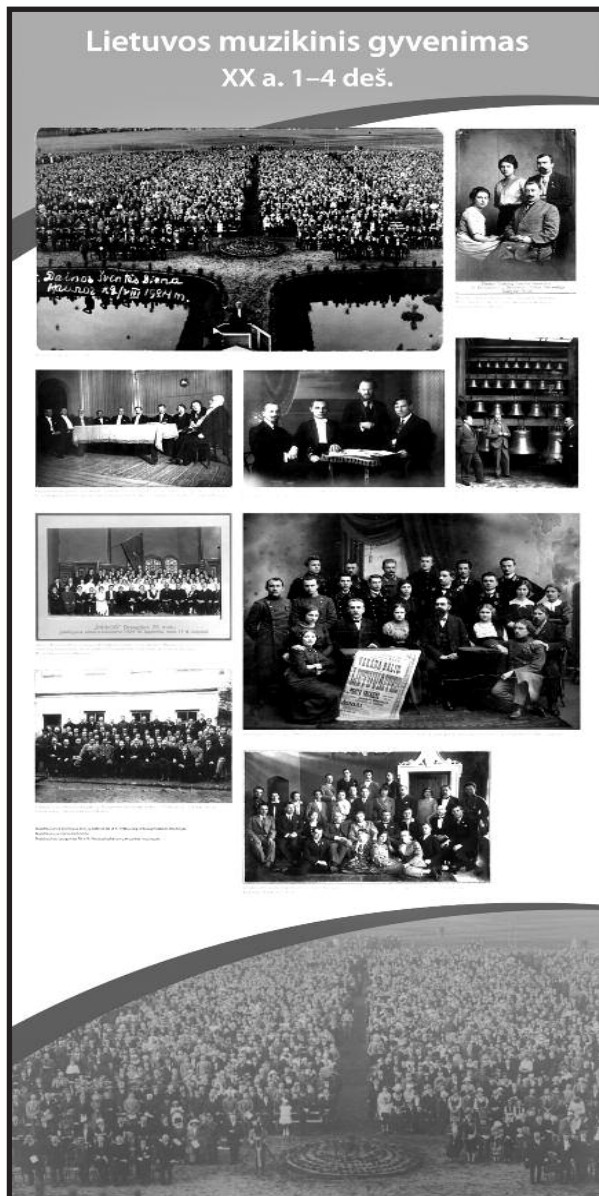
Parodos organizatoriai teigia, kad didelė dalis fotografijų, liudijančių apie šių dvarų gyvenimą XIX amžiaus pabaigoje – XX amžiaus pradžioje yra sukurta pačių dvarininkų arba jiems užsakius. Nacionalizavus dvarus, fotografijos buvo perduotos didikams priklausiusiuose dvaruose įsikūrusiems muziejams ir čia išsaugotos iki šiol. Dabar šios nuotraukos, naudojant šiuolaikines informacines technologijas, pristatomos visuomenei.

Nuotraukos, dalyvaujančios šiame projekte, bus pateiktos ir svarbiausiam Europos kultūros paveldo tinklalapiui „Europeana“, kurio adresas yra www.europeana.eu. Didelė dalis šių nuotraukų svetinėje www.limis.lt jau pristatoma visuomenei. Su šios dabar Kaune surengtos parodos stendais interneto vartotojai turi galimybę susipažinti Lietuvos dailės muziejaus interneto svetainės puslapyje <http://www.ldm.lt/LDM/> Slapeliai. htm.

Paroda į Kauno miesto muziejų atvežta iš Maironio lietuvių literatūros muziejaus. Prieš tai ji jau buvo eksponuota Anykščių sakralinio meno centro Anykščių koplyčioje veikiančiame Pasaulio ankštėnų kūrybos centre, Mažosios Lietuvos istorijos muziejuje, Skuodo Pranciškaus Žadeikio gimnazijoje ir visur sulaukė didelio lankytojų susidomėjimo.

Parodos Kauno miesto muziejuje stendai.

Šimto metų sulaukusią seselę Palmyrą aplankė Irena Nakienė-Valys.

In memoriam a. a. ses. Palmyrai Kavaliauskaitei, MVS

Vasario 23 dienos saulėtą rytą, eidama 101-uosius metus, užgėso vienuolė seselė Palmyra Petronėlė Kavaliauskaitė. Sesuo Palmyra mirė pal. J. Matulaičio slaugos namuose Putname, apsupta Nekaltai Pradėtosios Mergelės Mergelės Vienuolijos seserų.

Gimusi 1913 metais birželyje Sasanavos parapijoje, netoli gražios aštuonkampės Švenčiausios Mergelės Marijos Vardo koplyčios, turėjusios barokinio stiliaus bruožų. Iš dešimties vaikų – Petronėlė buvo jauniausioji.

Baigusi pradžios mokyklos keturias klases, toliau mokslus tęsė įvairiuose kursuose. Dar būdama mergaitė svajojusi tapti vienuole. Šeima buvo gausi ir labai religinga, Dievo vardas čia buvo šlovinamas ir aukštinamas su dėkingumu. Viena iš jos vyresnių seserų jau buvo vienuolė. Jaunystėje Petronėlė ir jos trys labai artimos bičiulės susitarė, jog taps vienuolėmis ir tai darys paslapčia, neišduodamos niekam savo svajonės. O svajonė joms tikrai išsipildė.

1936 metų rugpjūtyje davusi pirmuosius įžadus, 1942 metais prisiekė amžinuosius įžadus ir pasirinko Palmyros vardą.

Palaimintasis ark. Jurgis Matulaitis, steigdamas Nekaltai Pradėtosios Švč. Mergelės Marijos Seserų Kongregaciją, iš Lietuvos į JAV pasiuntė pirmąsias vienuoles, vėliau į JAV atplaukė ir sesuo Palmyra. Kadangi paprastai vienuoliai renkasi veiklą, kuri padėtų prieiti prie žmonių ir būti jiems didžiausia pagalba, sesuo Palmyra save dovanojo ne tik Dievui, bet ir žmonėms, ten, kur labiau buvo reikalinga. Kaip pati prisiminė: „Aš nežinau, kur manęs nebuvo“. Dviejų meilių nėra. Meilė Dievui yra ta pati, kaip ir meilė

žmonėms.

Vienuolė Palmyra Toronte bei Monrealyje tarnavo sielovadoje – lietuviškose parapijose, katalikiškose organizacijose, lydėjo žmones tikėjimo kelionėje. Vaikų darželiuose auklėjo ir mokė vaikučius tikėjimo. Mokykloje dėstė tikybos pamokas.

Daug darbavosi vaikų stovykloje „Dainava“ ir seserų spaustuveje Putname.

Niekada nepamiršo saviškių bei gimtinės – į Lietuvą buvo sugrįžusi šešis kartus.

1987 m. birželio 28 d. seselė Palmyra su kitomis Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo Vargdienių sesėmis apsilankė Romoje pas Popiežių Paulių II, kai vyskupas Jurgis Matulaitis buvo paskelbtas palaimintuoju.

Vienuolė visada džiaugėsi: „Jei padėdi žmogui, esančiam varge, nelaimėje, krizėje ar ligoje, tavo tikėjimas yra dovana, o ne dėkingumas už tą dovaną.“

Dar pernai duodama interviu juokavo: „Nuo pat mažens sąžiningai pasininkaudavau, vaisius labiau mėgstu nei mėsą, stengiuosi gyventi tik su gera nuotaika, Viešpačiui įžadus atitesėjau. Pagaliau, Dievas man buvo visada ramstis ir mane jis globoja nuo pat kūdikystės, jo malonė ir meilė lydi kiekvieną mano gyvenimo dieną. Esu laiminga, kad gyvenimas tiesiog prasmingas.“

Sesė Palmyra, kurią per gyvenimą visada gelbėjo tikėjimas ir viltis mirė paskutinioji iš dešimties vaikų. Tegu Aukščiausias apgaubia savo šiluma. Ramybės jai.

Irena Nakienė-Valys

PLB Seimo narė, JAV LB XX Tarybos narė ir JAV LB Rytinės CT apylinkės pirmininkė

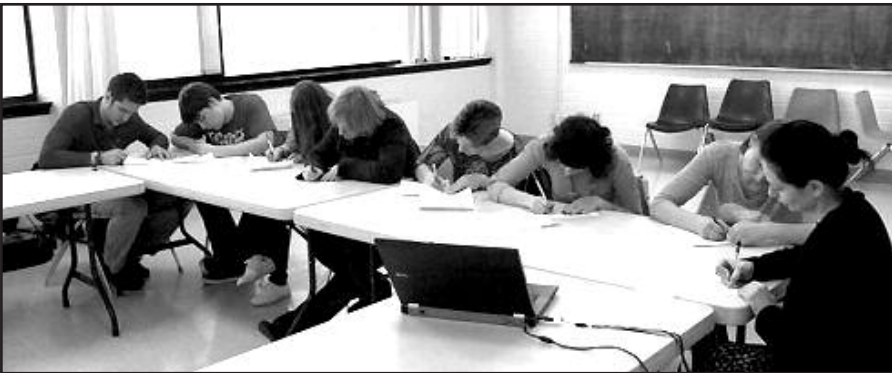
**A.A.
Sesuo Palmyra (Petronėlė Kavaliauskaitė)
1913 birželio 10 - 2014 vasario 23**

Mirties išvakarėse, drauge su seserų būreliu, kurios giedojo pynę giesmelių prie jos lovos, seselė Palmyra taip pat niūniavo, giedojo, dėkojo seserims ir ištiesusi rankas laukė savo Viešpaties. Būdama 24 metų vos davusi vienuolinio gyvenimo pirmuosius įžadus Marijampolėje, 1937 metais, atvyko į Ameriką darbuotis su išeivijos lietuviais. Ir tik atšventus šimtmetį tarnystės – Viešpats pasišaukė.

Kviečiame bendrabutietes, Dainavos ir Neringos stovyklų lankiusius, Toronto, Monrealio ir Lemonto parapijose pažinojusius bei buvusius „Margučio“ radio valandėlės klausytojus jungtis į maldą dėkojant Viešpačiui už sesers Palmyros atiduotą gyvenimą Dievui ir žmonėms.

**Marijos Nekaltai Pradėtosios vienuolijos seserys
Putnam, Connecticut**

**Užsienio lietuviai visame pasaulyje
rašė nacionalinį diktantą**

Diktantą rašo Washingtono lietuviai.

Viso pasaulio lietuviai beveik trijose dešimtyse Lietuvos atstovybių, lietuvių bendruomenėse ir kitose lietuvių puoselėjančiose organizacijose vasario 22 dieną aktyviai dalyvavo Nacionalinio diktanto akcijoje.

Užsienio reikalų ministerijos kartu su partneriais įvairiose užsienio šalyse organizuotoje seniausios gyvosios indoeuropiečių kalbos puoselėjimo akcijoje dalyvavo visi – nuo pradinukų iki senjorų, nuo Lietuvoje gimusių ir augusių iki lietuvių kalbą tik universitete studijuoti pradėjusių užsieniečių.

Šiapus Atlanto gyvenantys tautiečiai žinių vedėjo Marijaus Žiedo paktuoto rašytojos Giedros Radvilavičiūtės teksto „Skrydis“ rašyti būrėsi parčiais. Raštingumą ir meilę gimtajai kalbai puoselėjančiame konkurse dalyvauti išdrįsę Washingtono apygardos lietuviai vasario 22 d. susirinko Kristijono Donelaičio lituanistinėje mokykloje. Daugiausiai tautiečių – apie tris dešimtis rašyti teksto susirinko Jungtinėje Karalystėje ir Belgijoje, apie 20 – Airijoje, JAV ir Danijoje.

URM info ir nuotr.

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**

Siuntinių paėmimas iš namų: **630-774-2136**

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

SMILGA 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929

EXCEL INSURANCE 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700

ATLANTIC EXPRESS CHICAGO 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

LITHUANIA PLAZA 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866

KUNIGAİKŠČIŲ UŽEIGA 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622

RŪTA 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882

ALWAYS WITH FLOWERS 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339

EURUS DELI 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290

BALALAIKA MUNDELEIN 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660

WONDERS OF NATURE 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-229-9450

BOČIU MENĖ 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti

„DRAUGA“

internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:

administracija@draugas.org

ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą“ greičiau!

PAS MUS IR APYLINK MUS

■ **Kovo 1 d. 6 val. v. Mažosios Lietuvos** fondas ir draugija maloniai kviečia jus į tradicinę užgavėnių „Šiupinio šventę“ Balzeko lietuvių kultūros muziejaus „Gintaro“ salėje. Daugiau informacijos tel: 630- 969-1316 (Ramūnas Buntinas).

■ **Visuomenė kviečiama į vyr. sk. Kristos** Augiūtės meno parodos atidarymą, kuris vyks kovo 2 d. 12:30 val. p. p., Dailės muziejuje, PLC, Kaziuko mugės metu. Rengia Vydūno jaunimo fondas.

■ **PLC Moterų renginių komitetas** kviečia visus paskanauti Užgavėnių blynų. Laukiame jūsų antradienį, kovo 4 d., nuo 5 val. p. p. iki – 8 val. v. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje.

■ **Kovo 7 d., penktadienį, 7:30 val. v.** Čiurlionio galerijoje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) vyks parodos, skirtos Donelaičiui, atidarymas.

■ **Kovo 8 d., šeštadienį, 10 val. r.** Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre konferencija „Donelaičiui – 300“. Paskaitas skaitys svečiai iš Vilniaus universiteto – prof. Dainora Pociūtė-Abukevičienė, dėst.

Andrius Vaišnys ir prof. Domas Kaunas.

■ **Santaros-Šviesos federacija šeštadienį,** kovo 8 d., 3 val. p. p. kviečia į europarlamentaro prof. Leonido Donskio paskaitą „Šimtmečiui prilygstantis dešimtmetis: kas įvyko Lietuvoje ir ES 2004–2014 metais?“ Paskaita vyks Lemonte, Pasaulio lietuvių centre esančiame Dailės muziejuje. Auka 5 dol.

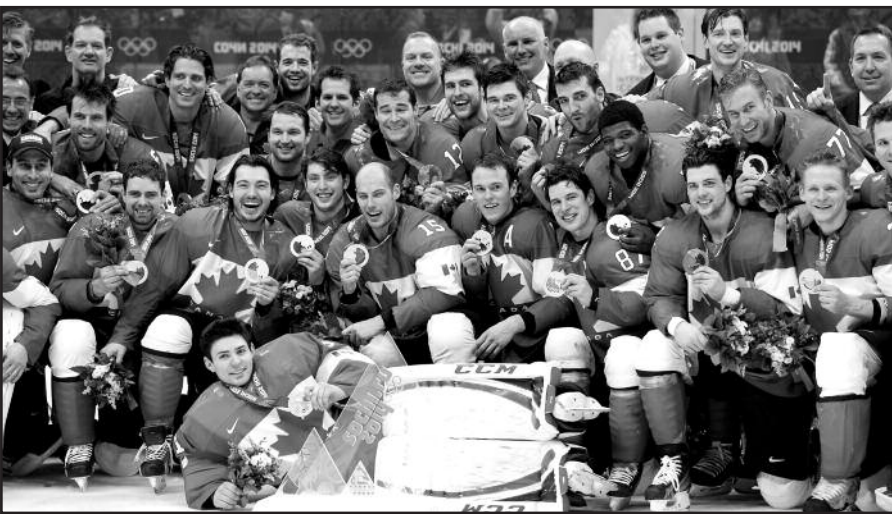
■ **Kovo 12 d. 7 val. v. Lietuvos Respublikos** generalinis konsulas New Yorke Šv. Petro bažnyčioje (Saint Peter’s Church, 619 Lexington Ave, New York, NY 10022) rengia vargonininkės Jūratės Landsbergytės ir jos sūnaus Vytauto, fleitisto, koncertą. Po koncerto vyks Gerdenio Grickevičiaus parodos „Partizanių portretai“ atidarymas. Parodos kuratorė – Eglė Juocevičiūtė. Po renginio dalyviai kviečiami taurei vyno.

■ **Jaunimo centro Moterų klubo** narės mielinių blynų pusryčius iš kovo 2 d. perkelia į kovo 16 d. ir visus maloniai kviečia po šv. Mišių užsukti į kavinę. Savo apsilankymu paremsite lietuvišką kampelį.

JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyrius praneša apie pasikeitusias lankytojų priėmimo valandas. Socialių reikalų skyrius priima lankytojus **sekmadieniais nuo 9 val. r. iki 12 val. p. p.** Patarimai dėl socialinių paslaugų teikiami nemokamai. Norėdami susitarti dėl konsultacijų, skambinkite **tel. 630-757-8788** ir palikite žinutę. Dėl dokumentų notarizavimo – **tel. 708-269-3070.**
Socialinių reikalų skyrius įsikūręs Pasaulio lietuvių centre – kambarys S-4. Įėjimas prie sporto salės.

Iki susitikimo Pietų Korėjoje!

Atkelta iš 1 psl.

Kanados ledo ritulininkai – olimpiniai čempionai

Prieš uždarymą dar įvyko vyrų ledo ritulio varžybos dėl aukso medalo. Jį laimėjo Kanados rinktinė, 3:0 (1:0, 1:0, 1:0) įveikusi pasaulio čempionus Švedijos ledo ritulininkus. Kanados rinktinė olimpine čempione tapo antrą kartą iš eilės ir devintą kartą per visą istoriją.

Bronzos medalius pelnė Suomijos rinktinė. Rungtynėse dėl trečiosios vietos šeštadienį 5:0 (0:0, 2:0, 3:0) ji sutriuškino JAV ledo ritulininkus.

Sočio žiemos olimpinių žaidynių medalių lentelėje pirmąją vietą užėmė varžybų šeimininkės Rusijos atstovai. Jie iškovojo 13 aukso, 11 sidabro ir 9 bronzos medalius (iš viso – 33).

100 metų švęsti skris į Čikagą

Buvęs ilgametis Brighton Parko Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos narys ir choristas, dabar gyvenantis Los Angeles, Mečys Mikutaitis vasario pradžioje atšventė savo 99-tąjį gimtadienį. Jis sakė: „Jei Dievas leis, atskrisiu į Čikagą atšvęsti savo 100-tąjį gimtadienį su Brighton Parko parapijiečiais“.

Kęstučio Kazlausko nuotraukoje (iš kairės): Sigutė Mikutaitytė-Miller, Mečys Mikutaitis ir Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos klebonas Tomas Karasuskas.

TIK \$35
pirmiems metams

Naujas mėnesinis laikraštis skaitantiems angliškai

Prenumeruokite sau, savo vaikams, draugams, vaikaičiams!

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, Valstija Zip _____

El. paštas _____

Čekį rašyti ir siųsti: Draugas News, 4545 W 63 St, Chicago, IL 60629
Arba prenumeruokite tinklalapyje: www.draugasnews.org

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME
„DRAUGĄ“